

Sociale kaart Niet Aangeboren Hersenletsel + literatuurlijst januari 2021

Advies en informatie

Breinlijn

T.085 225 02 44

www.breinlijn.nl contactformulier

Hersenletselteam Flevoland

T.06 309 90 655

E. NAH.flevoland@meeijsseloevers.nl

www.hersenletselteamflevoland.nl

Ziekenhuiszorg

Neurologie Flevoziekenhuis Almere

AMC Amsterdam

St. Jansdal Harderwijk/Lelystad

Antonius Sneek/Emmeloord

Isala Zwolle

Revalidatie & Behandeling

MEREM Flevoland/Hilversum

www.merem.nl

READE Amsterdam

www.reade.nl

St. Jansdal Harderwijk/Lelystad

www.stjansdal.nl

Friesland revalidatie Emmeloord

www.revalidatie-friesland.nl

De Vogellanden (zwolle)

www.vogellanden.nl

Antonius zorggroep Emmeloord

www.mijnantonius.nl

De schakel revalidatie Emmeloord

Zorggroep oude en nieuwe land

www.zorggroep-onl.nl

Coloriet Lelystad

<https://www.coloriet.nl/behandeling-revalidatie>

Flevoburen Almere

www.zorggroep-almere.nl/flevoburen/

Specialismen

Vesalius neuro-psychiatrie

www.altrecht.nl/zorgeenheid/neuropsychiatrie-vesalius

Daan Theeuwes Centrum voor Intensieve Neurorevalidatie

www.daantheeuwescentrum.nl

Hersenz

<http://www.interaktcontour.nl/ik-ben-mantelzorger/thuis-verder>

Move tot brain

www.movetobrain.nl.

Met MAF meer mens

www.hersenletselsupport.nl/met-maf-meer-mens.

Neuron hersenletselpraktijk

Innovatieve behandeling na hersenschudding (online)

www.neuronhersenletselpraktijk.nl

Psychologische behandeling NAH..

Therapie voor paren waar hersenletsel (NAH) een rol speelt

<https://gestalttherapiepraktijksoest.nl/relatietherapie-bij-nah/>

Inge Oud

www.praktijkingeoud.nl

Hulp bij hersenletsel (Maarn en Amsterdam)

www.hulpbijhersenletsel.nl

Psychologiepraktijk Sense (Zeist West)

www.sense-nah.nl

Praktijk voor psychologie Sylvie van Osch met NAH deskundigheid

info@praktijkreferentie.nl

www.praktijkreferentie.nl

Gz psycholoog Mariska den Hartog Zeist

www.neurohersenletselpraktijk.nl

Logopedie afasie behandeling

Afasiecentrum Flevopolder, t' Gooi e.o.

www.afasiecentrum.nl/flevopolder/

Logopediecentrum

www.logopediecentrum.nl/almere

Afasie behandeling Emmeloord

www.interaktcontour.nl

De Boogh de Bilt

www.boogh.nl/behandel/afasie/

CVA nazorg:

www.zorggroep-almere.nl

www.coloriet.nl

www.icare.nl

GGZ diagnostiek

GGZ Centraal

www.ggzcentraal.nl

s'Heerenloo.nl

www.sheerenloo.nl

Kenniscentrum Epilepsie

Sein

www.sein.nl

Hersenletsel en visusproblematiek

Bartimeus

www.bartimeus.nl

Visio

www.visio.nl

Patiënten verenigingen

Vereniging Hersenletsel.nl

www.hersenletsel.nl

Hersenstichting Nederland

www.hersenstichting.nl

Multiple Sclerose Vereniging Nederland

www.msvereniging.nl

Parkinson Vereniging

www.parkinson-vereniging.nl

Epilepsievereniging

www.epilepsievereniging.nl

Stichting hersentumor

www.hersentumor.nl

Brainkids

www.brainkids.nl

Lotgenoten

www.Hersenletsel.nl

www.forum.nl

www.ontmoetingspuntalmere.nl

www.parkinsoncafe.nl

Mantelzorg & getroffen lotgenotencontact

Hersenletsel.nl

www.hersenletsel.nl

NAH Ontmoetingspunt Almere

NAH ontmoetingspunt Almere is een plek waar mensen met niet aangeboren hersenletsel (NAH) en lotgenoten kunnen ontmoeten.

www.nahontmoetingspuntalmere.nl

<https://twitter.com/nahontmoetingsp>

Parkinson Café Almere

www.parkinson-vereniging.nl

Trefpunt Hersenletsel Lelystad

www.hersenletsel.nl regio Flevoland/agenda

NAH Forum

www.nahforumalmere.nl

www.nahforumalmere.nl/activiteiten

Lotgenotencontactgroep NoordOostPolder

MEE IJsseloevers email: g.smit@meeijsseloevers.nl

Jongeren met NAH:

Bijeenkomst jongeren met NAH in Flevoland (4x per jaar)

Gezelligheid kent geen tijd

www.hersenletsel.nl regio Flevoland/agenda

HvkempenHL.nl@upcmail.nl

NAH Forum Almere jongeren.

www.nahforumalmere.nl

Mantelzorg ondersteuning

Mezzo

landelijke vereniging voor iedereen die zorgt voor een naaste

www.mezzo.nl

VMCA Vrijwilligers en Mantelzorg Centrale

Expertisecentrum Mantelzorg Almere

www.vmca.nl

VMCA voor jonge mantelzorgers

www.jongemantelzorgersvmca.nl

Welzijn Lelystad

www.welzijnlelystad.nl/informele-zorg/

Mantelzorg Noordoostpolder

www.carrefour.nu/ik-zorg-voor-een-ander/ondersteuning/

Mantelzorg e.a. Urk

www.caritasurk.nl/samen-zorgen

De Meerpaal Dronten

www.meerpaal.nl/welzijn/informatiepunt-mantelzorg/

Welzijn Zeewolde

www.welzijnzeewolde.nl/hulp-mantelzorg/

Humanitas

www.humanitas.nl

Belangenorganisaties

Centrum voor maatschappelijke ontwikkeling

www.CMO-flevoland.nl

Zorgbelang Flevoland

Zowelwerk arbeidsmarkt zorg en welzijn Flevoland

Clientondersteuning

Stichting SOGA Stedelijk overlegorgaan gehandicapten almere

www.stichtingsoga.nl

GOL Gehandicaptenoverleg Lelystad

www.gol-lelystad.nl

Aanbod cursussen Flevoland

Cursus NAH voor mantelzorgers Almere

Hersenletsel heeft een grote impact op het leven van mensen, of je nu zelf hersenletsel hebt of als mantelzorger/naaste betrokken bent.

Deze cursus vergroot uw kennis, geeft meer inzicht en bevordert het begrip voor veranderd gedrag.

Cursus wordt twee keer per jaar gegeven en bestaat uit 7 bijeenkomsten met verschillende gastsprekers, georganiseerd door MEE in samenwerking met VMCA, Interakt contour, Afasiecentrum/ Logopedie Flevopolder t Gooi e.o, Merem en Hersenletselteam.

info@meeijsseloevers.nl

info@vmca.nl

Cursus NAH voor mantelzorgers Noord Oost polder Emmeloord

Hersenletsel heeft een grote impact op het leven van mensen, of je nu zelf hersenletsel hebt of als mantelzorger/naaste betrokken bent.

Tijdens de cursus krijg je informatie en tips over hoe je kunt omgaan met deze verandering.

Cursus wordt georganiseerd door Carrefour

www.carrefour.nl

Cursus NAH voor mantelzorgers Urk

Hersenletsel heeft een grote impact op het leven van mensen, of je nu zelf hersenletsel hebt of als mantelzorger/naaste betrokken bent.

Tijdens de cursus krijg je informatie en tips over hoe je kunt omgaan met deze verandering.

Cursus wordt georganiseerd door Caritas

www.caritasurk.nl

Email: Mantelzorg@caritasurk.nl

Cursus NAH voor mantelzorgers Lelystad

Deze cursus wordt georganiseerd door Welzijn Lelystad

www.welzijnlelystad.nl

Gesprekstafel NAH voor getroffen en mantelzorgers (MEE, Interaktcontour)

Hersenletsel treft het hele gezin

Bent u partner / mantelzorger en heeft u de zorg voor iemand met Niet Aangeboren Hersenletsel (NAH)?

Zou u uw ervaringen, zorgen ook wel eens willen delen?

Dan is de gespreksgroep voor partners/mantelzorgers van mensen met een niet aangeboren hersenletsel iets voor u.

De onderwerpen en invulling van de gesprekken worden in overleg bepaald. Denk bijvoorbeeld aan:

- Aangeven van uw eigen grenzen.
- Handvaten in het leren omgaan met de veranderde (gezins)situatie.
- Uitwisseling van ervaringen met andere partners c.q. mantelzorgers.

Meer weten?

Voor meer informatie en aanmelden kunt u contact opnemen met:

- Grietje Smit: g.smit@meeijsseloevers.nl

Gesprekstafel NAH voor getroffen en mantelzorgers (VMCA, MEE)

De gesprekstafel wordt iedere twee maanden op een zondag georganiseerd. Onder leiding van ervaren gespreksleiders wordt er over een thema gepraat en kunnen ervaringen worden uitgewisseld. (10.30-13.00 uur)

Wilt u als mantelzorger een uitnodiging ontvangen, neem dan contact op met VMCA Expertisecentrum Mantelzorg Almere, tel. 036 – 5297550 of per e-mail: info@vmca.nl

Informatie / Advies

Breinlijn

www.breinlijn.nl

MEE IJsseloevers

www.mee-ijsseloevers.nl

088 633 0 633

Hersenletsel.nl

www.hersenletsel.nl

Alles over Hersenletsel

www.hersenletsel-uitleg.nl

Hersenstichting.nl

www.hersenstichting.nl

Wat vind ik

www.watvindik.nl

CVA kennisnetwerk

www.kennisnetwerkcv.nl

Sociaal wijkteams/gemeenten

Gemeente NoordoostPolder

Het sociaal loket is dé plek voor iedereen die informatie en hulp zoekt bij het opvoeden van kinderen, wonen, welzijn, meedoen of geldzaken. Het sociaal loket helpt u op weg als het uzelf even niet lukt.

Bel het sociaal loket 0527 63 39 11 of laat een bericht achter. Dan bellen wij u van maandag tot en met vrijdag binnen 2 werkdagen terug.

E-mail naar sociaaloket@noordoostpolder.nl

Wijkteams Almere

www.wijkteams.almere.nl/wijkteams

zorgaanbieders gecontracteerd door de gemeente

www.almerekracht.nl

Gemeente Dronten

Biddinghuizen, Swifterbant vallen onder gemeente Dronten

De Meerpaal

www.meerpaal.nl/welzijn/

Icare

www.icare.nl

Maatschappelijke dienstverlening Flevoland MDF

www.mdflevoland.nl

Wijkteams gemeente Ielystad

Welzijn Ielystad

www.welzijnlelystad.nl/welzijn-in-de-wijk/sociaal-wijkteam/

Maatschappelijke dienstverlening Flevoland MDF

www.mdflevoland.nl

Gemeente Zeewolde

www.sociaal.meerinzicht.nl/zorg-en-ondersteuning/

Informatiepunten

NAH Knooppunt Almere

www.nahontmoetingspuntalmere.nl/nah-knooppunt

om de 2 weken op donderdag ochtend in de hal van het Flevoziekenhuis voor informatie, advies voor zowel professionals en belangstellende getroffen en mantelzorgers.

Het NAH Knooppunt een samenwerking van MEE, VMCA, Interakt Contour, Hersenletselteam en Ontmoetingspunt Almere.

Email: NAH.flevoland@meeijsseloevers.nl

www.hersenletselteamflevoland.nl

NAH Forum Almere

Het NAH Forum Almere is er voor getroffen en hun gezin, mantelzorgers én vrijwilligers.

Het Forum is een zelfstandige organisatie welke uitgaat van kansen en mogelijkheden voor NAH-ervaringsdeskundigen /vrijwilligers, mantelzorgers en (zorg)organisaties.

Binnen Almere zijn er een aantal bezoek info punten in de wijk.

www.nahforumalmere.nl

Spreekuur Wij-doen

arbeids-re-integratie

www.wij-doen.com

Onafhankelijke clientondersteuning

MEE IJsseloevers

www.meeijsseloevers.nl

OCO Almere

www.oca-almere.nl

Kenniscentra

Hersenstichting

www.hersenstichting.nl

CVA kennisnetwerk

www.kennisnetwerkcv.nl

Centrum voor Consultatie

www.cce.nl

Vilans

www.vilans.nl/themas/niet-aangeboren-hersenletsel-nah

Kennisplein gehandicaptensector

www.kennispleingehandicaptensector.nl/onderzoek/gewoon-bijzonder/kennisnetwerk-nah

Windesheim

www.windesheim.nl/onderzoek/lectoraten/klanteperspectief-in-ondersteuning-en-zorg

Lesbrief 'Niet-aangeboren hersenletsel: oorzaken, gevolgen, signaleren en zorg'

Basisinformatie over niet aangeboren hersenletsel voor (aankomende) wijkprofessionals en studenten in de zorg en hulpverlening

<https://www.vilans.nl/vilans/media/documents/producten/lesbrief-niet-aangeboren-hersenletsel-nah.pdf>

Sport, beweging en hobby

Sport service Flevoland aangepast sporten

www.sportflevo.nl

www.unieksporten.nl

Sport, spel en bewegen

www.deschoor.nl

Sportief Almere

www.sportiefalmere.nl

Aangepast sporten Lelystad

www.avspirtilleystad.nl

www.gol-lelystad.nl

Edwin van der Sar Foundation

www.edwinvandersarfoundation.nl

Hersenstichting 't Ommetje

www.hersenstichting.nl

Yoga

Mindfulness

Muziek

Afasie-koor

Afasiecentrum Flevopolder, t Gooi e.o.

www.afasiecentrum.nl/flevopolder/

Ronnie Gardiner methode

www.spraakmuziektherapie.nl

Toneel

Theatergroep WirWar Apeldoorn

www.gigant.nl

Afasietheater

www.afasienet.com

Schilderclub afasie

www.afasiecentrum.nl/flevopolder/

Kunst

www.Nahkunst.nl.

Arbeid / Dagbesteding

InteraktContour

www.interaktcontour.nl

Dagbesteding op maat

Zorgboerderijen

www.zorgboerderijenflevoland.nl

Kemphaan

www.nieuwland.nl

Arbeids-revalidatie

www.arbeidsrevalidatie.nl/nah/

www.deboogh.nl

Begeleiding en Re-integratie

Wij Doen NAH

www.wij-doen.com

Mind at Work

www.mindatwork.org

NAH re-integratie

www.nah-reintegratie.nl

Boogh

www.boogharbeidsreintegratie.nl

Werk leer bedrijf

www.uwv.nl

Vrijwilligerswerk

Vacaturebank vrijwilligers organisaties

www.vmca.nl

www.meerpaal.nl/welzijn/matchpoint-vrijwilligers/

www.carrefour.nu/ik-heb-een-vraag-over-vrijwilligerswerk/

www.welzijnlelystad.nl/vrijwilligerscentrale/

www.caritasurk.nl/samen-zorgen/ik-wil-helpen

www.welzijnzeewolde.nl/vrijwilligerswerk/

Vrijwilligerswerk zorg instellingen

Vrijwilligerswerk kringloopwinkels

Vrijwilligerswerk voedselbanken

Buurthuizen de Schoor Almere

www.deschoor.nl

Thuis begeleiding -Wonen / Logeren

Professionals in NAH

www.professionalsinnah.nl

InteraktContour

www.interaktcontour.nl

Handen in Huis

www.handeninhuis.nl

NAH hotel

www.nahhotel.nl

Thuiszorg winkel /hulpmiddel leveranciers

www.welzorg.nl

www.medipoint.nl

www.vegro.nl

www.otolift.nl

Letselschade advocaat met NAH kennis

SAP letselschade advocaten

info@sapadvocaten.nl www.sapadvocaten.nl (Amersfoort)

LSA en APS advocaat Maarten Tromp advocaten

Meat advocaten

www.meat.nl

Literatuur

Online:

- www.hersenletselteamflevoland.nl
- www.hersenstichting.nl
- www.afasie.nl/bestellen/folders.php
- www.axonleertrajecten.nl/publicaties/overzicht/boeken-door-professionals/
- www.vilans.nl/nah

Flyers/zorgwijzers/informatie

www.hersenstichting.nl/webwinkel/

Hersenletsel uitleg

in simpele bewoordingen goede heldere uitleg.

www.hersenletsel.nl/uitleg/

Vilans

Zorg voor mensen met niet-aangeboren hersenletsel zoals het moet: integraal, in goed overleg met alle disciplines en vanuit het perspectief van de cliënt. Wij helpen daarbij.

www.vilans.nl/themas/nah/artikelen

www.vilans.nl/themas/mantelzorg

Documentaire: de lengte van liefde

Geschreven door: Bron: Vossenfilms, Marjolijn Dekker Regisseur Anna Peeters over mantelzorg 2017

Mantelzorg *Jong en hersenletsel*

Jasmijn is 21 als ze tijdens de vakantie ineens een hersenbloeding krijgt. Haar moeder Peronne stort zich vol overgave op de zorg van haar dochter, maar dit blijkt complex.

Toen ze thuis kwam, veranderde alles. Niet alleen voor Jasmijn, maar ook voor haar ouders en twee jongere broers. Peronne bevindt zich in een **constant dilemma**: waar moet ik sturen, waar moet ik afstand nemen? Ze neemt haar dochter bij de hand om haar mogelijkheden te ontdekken, maar is tegelijkertijd zondebok voor alles waar Jasmijn tegenaan loopt. Een nieuwe stap naar zelfstandigheid ligt in het vooruitzicht. De schuur in de tuin wordt omgebouwd tot een huisje voor Jasmijn. Jasmijn én Peronne hopen daardoor weer een deel van hun oude leven terug te krijgen. Hoe makkelijk is het nog om elkaar weer los te laten?

De lengte van liefde is een productie van Vossenfilms en is tot stand gekomen met een wildcard van het Filmfonds en ontving de Filmprijs van de Stad Utrecht op het NFF

Van de mantelzorgers van mensen met hersenletsel is 35 tot 50% zwaar of overbelast

Sinds 2015 is de overheid van mening dat, in het kader van de participatiesamenleving, de zorg van patiënten meer door familie en vrienden moet worden opgevangen. Het is niet voor iedereen weg gelegd om die zware taak op zit te nemen. In Nederland verlenen 4,3 miljoen volwassenen mantelzorg aan een naaste. Ruim 400.000, van de mantelzorgers die langdurig en intensief mantelzorg verlenen, zijn overbelast. Van de mantelzorgers van patiënten met hersenletsel is 35 tot 50 procent zwaar of overbelast. Dat is veel meer dan de gemiddelde mantelzorger. Uit onderzoek onder mantelzorgers van CVA-patiënten blijkt dat het sociale netwerk rondom mantelzorgers sterk daalt in omvang, de ervaren kwaliteit van leven laag is en de depressiviteit onder mantelzorgers hoog is. Meer over mantelzorg en hersenletsel.

Bestel de lengte van liefde

De dvd van De lengte van liefde is te bestellen door een mail te sturen met je adres naar info@vossenfilms.nl. Een dvd kost 10,- euro en de verzendkosten zijn 2,50 euro. DVD's worden binnen twee weken bezorgd via de post.

Lesbrief 'Niet-aangeboren hersenletsel: oorzaken, gevolgen, signaleren en zorg'

Basisinformatie over niet aangeboren hersenletsel voor (aankomende) wijkprofessionals en studenten in de zorg en hulpverlening

<https://www.vilans.nl/vilans/media/documents/producten/lesbrief-niet-aangeboren-hersenletsel-nah.pdf>

Waaier:

Handig: waaiers met tips van en voor mensen met hersenletsel en hun partners
Recentelijk heeft het Expertisecentrum Hersenletsel Limburg (EHL) een onderzoek gedaan naar zorgbehoeften na hersenletsel, waaraan zowel mensen met hersenletsel als hun partners hebben deelgenomen. Voorafgaand aan het onderzoek vroegen zij deelnemers om tips voor anderen met hersenletsel of andere partners van mensen met hersenletsel op te schrijven en mee te nemen. Er zijn twee waaiers (boekjes) gemaakt van de tips die op deze manier zijn verzameld.

Uit de eerste ervaringen blijkt dat de waaiers goed aansluiten bij de doelgroep doordat ze tastbaar, zichtbaar en duurzaam zijn. Ze zorgen voor herkenning en helpen bij het uitleggen van de gevolgen van hersenletsel aan de omgeving. Bovendien is een waaier met één hand te gebruiken, wat relevant is in het geval van bijvoorbeeld een halfzijdige verlamming.

Informatie, tips en adviezen van lotgenoten als erg waardevol worden beschouwd. Daarom willen we dat zoveel mogelijk mensen met hersenletsel en hun partners van de tips gebruik kunnen maken. Met een subsidie van ZonMw en in samenwerking met de patiëntenvereniging hersenletsel.nl verspreiden we de waaiers onder alle 17 hersenletselteams in Nederland en onder de leden van de hersenletselalliantie.

De digitale waaiers zijn gratis te downloaden vanaf de website van Expertisecentrum Hersenletsel Limburg. Ook vindt u er drukklare bestanden en een overzicht van de drukspecificaties, om zelf nieuwe waaiers te kunnen drukken. Voor meer informatie kunt u e-mailen naar: ehl@maastrichtuniversity.nl.

Boeken:

Let op: Er verschijnen nog steeds veel nieuwe boeken en documentaires

'Tussen hoop en hersenletsel'

Auteur: Stijn Geerinck *uitgever:* Garant

Een zoektocht naar identiteit, herstel, van een verkeersslachtoffer

Leerkracht Stijn Geerinck werd twee jaar geleden door een dronken automobiliste van zijn fiets gemaaid. Maanden hing zijn leven aan een zijden draadje. Ondanks zijn geringe kans op volledig herstel staat Stijn sinds vorig schooljaar weer voor zijn klas op GO! Campus Impuls in Oostakker. In zijn pas verschenen boek 'Tussen hoop en hersenletsel' blikt hij terug op een loodzwaar herstelproces.

Het noodlot sloeg voor Stijn toe op een lenteavond eind mei 2017. Na een avondje uit met een vriend in Gent fietste hij terug naar huis in Evergem. Op enkele straten van zijn woning werd hij aangereden door een dronken autobestuurster. De klap moet enorm geweest zijn. Om de druk op zijn hersenen te verminderen werd zijn schedeldak drie maanden verwijderd. Hij onderging tien chirurgische ingrepen, waarvan 4 levensbedreigende. De dokters bereidden zijn vrouw en twee dochters, toen 8 en 10 jaar oud, voor op het ergste. Als hij het al zou overleven, was dat als hulpbehoevende met een mentale beperking. Het mag dan ook een wonder heten dat de leerkracht levensbeschouwing vorig schooljaar terugkeerde voor de klas op GO! Campus Impuls in Oostakker waar hij zedenleer geeft aan jongeren met autisme. Ondanks zijn onverwachte herstel moet hij voortaan wel door het leven met een niet-aangeboren hersenletsel (NAH). Het bewoog Stijn ertoe om in zijn pen te kruipen: tussen 'Hoop en Hersenletsel' is het resultaat.

'Hersenschorsing'

Auteur: Toren C-ster Margôt Ros samen met partner Jeroen kleijne

Uitgever: Nijgh en Van Ditmar.

In Hersenschorsing beschrijft Margôt Ros op openhartige wijze haar revalidatie, met de humor die we van haar gewend zijn.

Van een succesvolle, vrolijke vrouw met een actief sociaal leven is ze veranderd in een hersenpatiënt die veroordeeld is tot eenzame opsluiting in haar huis en toeleeft en toeleeft naar de ontmoetingen met lotgenoten in de revalidatiekliniek.

'Per dag mag ik van de ergotherapeut één ding doen waarmee ik mijn hersenen belast. Dus morgen ga ik Dashklei kopen, er een grote bal van kleien en die keihard door de ruit gooien. Dat moet lukken, denk ik.'

Wanneer actrice Margôt Ros, bekend van o.a. Toren C, tijdens een theatervoorstelling tegen een ijzeren balk loopt, verandert haar leven volledig. Ze krijgt de diagnose lichte hersenschudding – rustig aan doen is het advies. Maanden later is Margôt nog steeds niet in staat te functioneren: ze verdraagt geen licht of geluid, kan niet lezen en heeft nauwelijks energie. Iedere ochtend moet ze kiezen: zal ik bukken om de vaatwasser uit te ruimen, of loop ik naar beneden om de post uit de brievenbus te halen? Ze krijgt de diagnose post-commotioneel syndroom en moet rekening houden met een revalidatie van minstens anderhalf jaar waardoor zelfs de opnames van Toren C stil komen te liggen.

In het boek 'Hersenschorsing' beschrijft Ros openhartig en met de humor de zeer intensieve revalidatie waar veel hersenpatiënten mee te maken krijgen. Wat betekent dit voor haar en de mensen om haar heen? Ze schreef dit boek samen met haar partner Jeroen Kleijne. Ze kreeg te horen dat ze moest rekenen op een revalidatie van minstens anderhalf jaar en was ook genoodzaakt opnames van Toren C uit te stellen.

Hersenbeletsel door Jaap Bakker

Wat een fraaie gedichtenbundel! 'Zware kost, licht bereid...' en dat is het precies. Herkenbaar voor de één, invoelbaar voor een ander. Lichte gedichten over zieke zaken: Post-commotioneel syndroom, burn-out, depressie, isolatie en re-integratie – verteld in light verse. Niet zielig, wel geestig. Dit boek vertelt in ongeveer 70 luchtige gedichten het verhaal van de gevolgen van niet-aangeboren hersenletsel, veroorzaakt door enkele ongelukken. Aan de hand van onder andere (snel)sonnetten, ollekebollekes, carrollades, parodieën en andere verzen krijg je een beeld van wat het betekent om te leven met abnormale vermoeidheid, concentratieproblemen, depressies en overprikkeling, Ook sociale gevolgen, ziektewet en re-integratie komen aan bod. Zware kost, licht bereid...

"Ik zie je graag"

Auteur: Saskia Boersma-Appelo

Een boek over niet-aangeboren hersenletsel: een onzichtbaar verlies dat uniek is bij ieder mens in zijn eigen situatie. Verhalen die laten zien hoe belangrijk het is om te rouwen om wat verloren is gegaan. Verhalen die laten zien hoe noodzakelijk een aanpak op maat is, vol geduld en begrip, elke keer weer.

In "Ik zie je graag" schrijft Saskia Boersma-Appelo over haar ervaringen met niet-aangeboren hersenletsel (NAH). Zoals de ervaring met haar zoon: Jesse maakt op driejarige leeftijd een ernstig auto-ongeluk mee, waarbij hij hersenletsel oploopt. Saskia plaatst haar verhaal en andere ervaringen in een brede maatschappelijke context.

Met deze uitgave vraagt Saskia maatschappelijke aandacht voor NAH. Dat doet zij door stil te staan bij de betekenis van verlies en rouw door NAH. Door stil te staan bij wat de impact is van NAH voor de getroffen zelf, voor de naasten, voor zorg, onderwijs, werk én samenleving. Met eenvoudige woorden maakt zij het belang van rouwen concreet. Rouwen in de zin van afscheid nemen van iemand, terwijl die nog leeft, maar anders dan voorheen of anders dan dat je hem of haar had voorgesteld. Daarnaast pleit zij voor een beschikbare, onthaaste houding naar iemand met NAH. Tot slot geeft Saskia praktische tips over hoe om te gaan met NAH.

"Ik zie je graag": een indrukwekkend én informatief ervaringsboek dichtbij mensen.

Een boek voor familie, vrienden, hulpverleners, docenten en werkgevers die te maken hebben met NAH en voor alle mensen die in NAH geïnteresseerd zijn.

"Ik zie je graag" is hier te bestellen voor € 24,45 inclusief € 4,50 verzendkosten.

Beroerte (CVA) en ander hersenletsel

Oefengids: De oefengids is te bestellen via www.hersenletsel.nl

Deze oefengids is ontwikkeld voor mensen met een halfzijdige verlamming door een beroerte. Wetenschappelijk onderzoek bewijst dat het voor deze groep zinvol is om veel te oefenen. De oefengids is in de praktijk ook te gebruiken door mensen die te maken hebben met een halfzijdige verlamming door niet-aangeboren hersenletsel (NAH).

Een CVA kan het leven drastisch veranderen. De vereniging Hersenletsel.nl komt op voor de belangen van mensen met Niet-Aangeboren Hersenletsel (NAH). Daaronder horen mensen die zelf een CVA (beroerte) hebben gehad en ook mensen met iemand in hun naaste omgeving die door een CVA (beroerte) is getroffen.

Ieder jaar krijgen ruim 41.000 mensen in Nederland een CVA. Op dit moment is CVA één van de grootste doodsoorzaken en de grootste oorzaak van invaliditeit. In Nederland leven 500.000 mensen met de gevolgen van een CVA. U kunt lid worden of de vereniging steunen door een abonnement te nemen op het blad *Hersenletsel Magazine* via www.hersenletsel.nl.

"Verboden Verbinding"

Auteur: Landy Hofte is te bestellen via Bol.com voor € 16,90.

"Mijn ogen zien het wel, alleen mijn brein snapt nog niet wat ik zie". Deze uitspraak was kenmerkend voor Landy Hofte die 10 jaar lang - samen met haar partner- heeft gestreden voor een volwaardig leven na ernstig hersenletsel waarbij haar visueel-ruimtelijke oriëntatie compleet verstoord was. Haar intensieve revalidatietraject heeft zij beschreven in haar dagboek met de titel *Verbroken Verbinding*.

Het boek is een opsteker voor NAH-patiënten en hun naasten en een eye-opener voor hulpverleners. Met humor en enorm veel eigenwijs doorzettingsvermogen heeft Landy in 10 jaar tijd bereikt dat zij weer een eigenstandig leven leidde, zoals zij dat noemde, ondanks de sombere prognoses.

Helaas is Landy overleden aan terugkerende kanker, vlak voor het uitkomen van haar boek. Toch wilde zij graag dat het alsnog werd uitgegeven.

De opbrengsten voor dit boek komen volledig ten goede aan de Hersenstichting en KWF Kankerbestrijding.

'N.A.H. Niet Aangeboren Hersenletsel. Het is niet altijd wat het lijkt'

Auteur: Lieky van der Velden.

“Niet iedereen kan goed verwoorden om duidelijk te maken, hoe het voor jou is. Mijn boek kan helpen; haal het boek erbij en laat ze lezen en zeg: ‘Kijk wat daar staat heb ik ook!’.”

Lieky van der Velden heeft een besloten pagina op Facebook over Niet Aangeboren Hersenletsel. De berichten die daar zijn gepost, heeft zij gebundeld. Dat boek is uitgebracht en ook voor jou verkrijgbaar! Het boek heet “N.A.H. Niet Aangeboren Hersenletsel. Het is niet altijd wat het lijkt”. ‘Het is een bundeling van korte verhalen, tips en oefeningen. Voor jou en je partner, mantelzorger en andere geïnteresseerden. Het geeft een inzicht hoe het voor ons ‘NAH mensen’ kan zijn. Op een andere manier naar jezelf en jouw probleem kijken. Hoe nu verder? Hoe ga ik hiermee om? Het is niet altijd wat het lijkt.

Het boek bestaat uit twee delen. Het eerste deel betreft volwassen met NAH. Het tweede deel, als je het boek omkeert, gaat over Han en zijn Mama. Han en mama praten veel met elkaar en samen proberen ze elkaar inzicht te geven over wat NAH doet met een kind en met de ouders. Beide delen zijn bedoeld om inzicht te geven in de problematieken waar we tegenaan lopen. Als wij graag willen dat andere mensen ons begrijpen en dat er meer informatie en inzicht is, dan zullen wij het ze zelf moeten vertellen zodat ze kunnen begrijpen wat ze niet zien aan mensen met NAH. Niet iedereen kan goed verwoorden om duidelijk te maken, hoe het voor jou is. Mijn boek kan helpen; haal het boek erbij en laat ze lezen en zeg: ‘Kijk wat daar staat heb ik ook!’. Wij mensen met NAH moeten al kunnen omgaan met ons probleem, maar hoe prettig zou het zijn als onze omgeving hiervan op de hoogte is. *Heb jij interesse om mijn boek te willen bezitten, mail mij op liekyvandervelden@live.nl Of stuur een PB op Facebook. Ik stuur je een exemplaar per post het past door de brievenbus. De prijs is € 10,00 per boek. Verzendkosten plus € 4,00.’*

Rinkeldekink

Auteur: Martine Bijl. Uitgeverij Atlas ISBN:9789025453398 2018

In september 2015 kreeg Martine Bijl een hersenbloeding. Na haar langdurige herstel in een revalidatiecentrum waar zij vrijwel alles opnieuw moest leren, bracht ze nog enkele maanden door in een ziekenhuis. Haar taalvermogen bleef onaangetast. Over partners en therapeuten, over welzijnstaal, over de valklas en de ergotherapie, over angsten en wanen, over hoe het voelt als iemand anders in je brein is gekropen en daar de boel dreigt over te nemen – schrijft ze indringend, eerlijk, met wrange humor, zonder opsmuk en daardoor indrukwekkend.

"Alles op z'n kop"

Auteur: Manon de Koning stripboek

Manon is 21 als ze hersenletsel oploopt op het voetbalveld. Het zet alles in haar leven op z'n kop. Studeren kan niet meer. Ze begint met tekenen, over haar revalidatie en over haar dagelijks leven met niet-aangeboren hersenletsel. Haar stripblogs verschijnen op de website van Hersenletsel-uitleg en zijn een groot succes.

Manon tekent en schrijft herkenbaar en met veel humor over wat hersenletsel allemaal teweeg brengt. Lotgenoten vinden er herkenning in. Naasten begrijpen beter wat hersenletsel inhoudt. Professionals kunnen er iets van leren. Een geweldig stripboek dat iedereen moet lezen die met hersenletsel te maken heeft!
Je kan dit geweldige stripboek voor €9,95

Bouwen aan identiteit. Behandeling van afasie - met 25 werkvormen

Auteur: Rianne Brinkman, Illustrator: Reno Huibers 2018

Uitgeverij BreinDok ISBN 978-94-92649-05-8

Het boek

Hersenletsel heeft een enorme impact op alle betrokkenen. Mensen met hersenletsel zijn hun vertrouwde identiteit kwijt en worstelen met de vraag: 'Wie ben ik nog, nu er zoveel veranderd is en ik ook zoveel niet meer kan?' Jezelf opnieuw uitvinden is voor mensen met afasie een extra grote uitdaging omdat identiteit ontstaat door contact met anderen. Communicatie is dus essentieel en dat is precies wat door afasie niet meer zo makkelijk gaat. Bovendien bestaat het risico dat de aandacht vooral uitgaat naar het verbeteren van de communicatie, waardoor de kans bestaat dat de persoon met afasie zijn identiteit ophangt aan zijn afasie.

Als professional kun je mensen met afasie ondersteunen bij het opnieuw vormgeven van hun identiteit door daar in groepsbehandeling gericht aan te werken. Dit boek biedt hiervoor een theoretische basis en een praktische handreiking, met 25 direct toepasbare werkvormen. De illustraties van ervaringsdeskundige Reno Huibers maken de werkvormen extra toegankelijk voor mensen met afasie. De werkbladen en illustraties zijn ook te downloaden voor eigen gebruik.

Auteur Rianne Brinkman is afasietherapeut en klinisch linguïst. In haar werk zag ze hoe belangrijk het is dat mensen met afasie met lotgenoten in gesprek kunnen gaan over de impact van de afasie op hun leven en wie ze nu zijn. Met dit boek wil ze professionals handvatten geven om mensen te helpen bouwen aan hun nieuwe identiteit.

Illustrator Reno Huibers heeft afasie door een hersenbloeding. Over de groepsbehandeling zegt hij: "De gesprekken met lotgenoten brachten nieuwe ideeën naar voren en verschaften mij eigenwaarde. Ik ontdekte dat je ongelofelijk goed kan spreken over afasie met mensen die zelf ook afasie hebben."

Kaarten bij werkvormen afasie

Uitgeverij BreinDok 2018

*Kaartenset behorend bij het boek **Bouwen aan identiteit - 24 werkvormen voor behandeling van afasie**, van Rianne Brinkman, met illustraties van Reno Huibers. Deze kaarten zijn te gebruiken bij de werkvormen uit dit boek.*

NAH genoeg niets te zien een leven met niet aangeboren hersenletsel

Auteur: Frank Willem Hogervorst, voorwoord van Karin Dankoor, revalidatiearts.

Zie ook www.nahgenoeg.nl inblik/leesexemplaar

<https://www.hersenletsel-uitleg.nl/informatie/revalidatiearts>

Uitgever Frank Willem Hogervorst, 2018. ISBN: 9789463453745

Een kijkje in het hoofd van iemand met NAH.

Frank Willem schrijft over zijn eerste 2½ jaar met Niet Aangeboren Hersenletsel (na een motorongeluk). Het verhaal is confronterend, maar wel met humor geschreven en het leest makkelijk. Hoewel de wereld er weinig van merkt, staat zijn leven na het ongeval op de kop en hij kan daar maar moeilijk mee omgaan. Van een energievolle veertiger die vol in het leven staat, verandert Frank Willem voor zijn gevoel in een klunzige, vergeetachtige, starre, opvliegende man van tachtig. Langzaam en met vallen en opstaan leert hij wat er nodig is om zijn weg te gaan vinden. Aangevuld met bijdragen van mensen die een rol van betekenis gespeeld hebben in deze periode is het een boek geworden dat uitstekend inzicht geeft in de gevolgen van NAH en wat er die eerste jaren bij komt kijken om het leven weer vorm te gaan geven.

"Pak dit boekje, het is van grote waarde: Lees, huiver en vat moed." Hans van Dam docent en consultant hersenaandoeningen.

Hoofdstuk Opgelost

Auteurs: Merel van Zoelen en Wouter de Boer

Uitgeverij BreinDok ISBN 978-94-92649-03-4 2018

Oplossingsgericht werken met mensen met hersenletsel is dé manier om de toekomst opnieuw vorm te geven en eigen regie te krijgen. Met dit praktische boek kun je meteen aan de slag.

Hersenletsel heeft een enorme impact op alle betrokkenen. Veel mensen met hersenletsel hebben het gevoel dat zij de regie over hun eigen leven kwijt zijn. De nadruk ligt vaak op wat er niet meer kan. Oplossingsgericht werken is een positieve benadering, die uitgaat van wat de cliënt wél wil en kan. Als professional help je mensen hun eigen kracht te ervaren en zelf een weg te vinden. Juist daarom is het zo'n bruikbare aanpak bij mensen met hersenletsel en hun naasten.

Bij oplossingsgericht werken staat de gewenste toekomst van de cliënt centraal. Hoe wil hij dat zijn leven eruitziet over vijf jaar? Wat hoopt hij dat er anders is over een maand of een jaar? Wat maakt dat het al soms wél goed gaat? En wat nog meer? Hoe kan hij deze aanpak vaker inzetten om zijn doel te bereiken? De cliënt bedenkt zijn eigen oplossingen, jij begeleidt het proces.

Ga toch weg!

Behandeling van ziekte-inzicht bij hersenletsel

Auteur: Arno Prinsen

Co-auteur: Romy Treffers

Uitgever: BreinDok ISBN: 9789492649072, 1e druk 2019

Een jaar na het oplopen van hersenletsel heeft bijna de helft van de mensen geen of beperkt ziekte-inzicht. Dat betekent dat hun omgeving belemmeringen in hun functioneren ziet, maar dat zij zelf geen problemen ervaren. In het boek "Heb ik een probleem dan?" (2009) beschreef Arno Prinsen drie typen cliënten: de voorbijganger, de zoeker en de klant. Ieder met een andere mate van ziekte-inzicht. Als je als hulpverlener hierbij aansluit dan heeft de behandeling of begeleiding meer effect. Dit langverwachte vervolg geeft antwoord op de vraag hoe je dat doet. Arno Prinsen ontwikkelde samen met Maastricht University het instrument SADL-3, waarmee men een inschatting kan maken van de mate van ziekte-inzicht van een cliënt met hersenletsel. In "Ga toch weg!" legt hij bovendien uit hoe de verschillende typen

cliënten te benaderen zijn, zodat men zo goed mogelijk bij hen aansluit. De lezer krijgt praktische tips en interventies aangereikt, zoals gevoelsreflecties, het ABC-schema, doelkaarten en gedragssuggesties. Te bestellen bij BOL.com.

Nieuwe uitdaging met Parkinson

Auteur: Peter van den Berg, Mees Kommer

Co-auteur: Romy Treffers

Uitgever: Berghauser Pont Publishing ISBN: 9789492952110, 1e druk: februari 2019

Bij de ziekte van Parkinson wordt veelal gedacht aan een chronisch-progressieve ziekte bij ouderen. Dat beeld klopt grotendeels. Een relatief beperkte groep krijgt op jonge leeftijd te maken met de ziekte van Parkinson.

In de bloei van hun leven worden zij geconfronteerd met een ziekte die langzamerhand steeds meer 'grip' op hun leven en het leven van hun geliefden krijgt. Daarbij komen ook vragen wat dit voor gevolgen heeft voor gezin, werk en de toekomst. In dit boek komen vanuit het perspectief van degenen die (op jonge leeftijd) te maken krijgen met de ziekte van Parkinson deze en veel andere onderwerpen en vraagstukken aan de orde. Ervaringsdeskundigen en professionals uit Nederland en België delen in deze bundel hun kennis en ervaringen met het omgaan met de ziekte van Parkinson..

Niets is meer het zelfde

Auteur: Gemma Hesselink-van de berg, Bas van Heycop ten Ham uitgegeven bij Uitgeverij Boom.

ISBN 9789089531223

Boek voor partners

Soms is het duidelijk merkbaar, soms subtiel, maar er is wat veranderd in het gedrag van je partner. Hij of zij reageert niet meer zoals eerder, je partner is niet meer dezelfde. Als partner van iemand met niet-aangeboren hersenletsel sta je er vaak alleen voor. De omgeving ziet immers niet wat jij ziet. In dit boek worden de oorzaken en uitingen van niet-aangeboren hersenletsel uitgelegd. Het boek geeft naastbetrokkenen herkenning, ideeën en handvatten.

Een lepel in de soep

Auteur: Hans van Dam, Fred Meijer ISBN 9789082702200

Een lepel in de soep Verhalen en uitleg over niet - aangeboren hersenletsel.

Voor mensen met NAH en hun naasten:

'Een lepel in de soep' biedt een handreiking aan mensen met een niet-aangeboren hersenletsel (NAH). En vooral ook aan de naasten van iemand met NAH, zoals verwanten, mantelzorgers en vrijwilligers. NAH is hersenletsel dat gedurende het leven ontstaat. Jaarlijks overkomt het meer dan honderdduizend Nederlanders. Na hersenbeschadiging, licht of zwaar, wordt niemand meer de persoon die hij of zij was. Iedereen met hersenletsel heeft veranderingen in functioneren. Lang niet altijd in bewegen, maar wel in denken en emoties. Die veranderingen variëren van subtiel tot ingrijpend.

Een uniek en breed beeld van NAH:

Dit boek bevat interviews met mensen met NAH, waarbij steeds wordt ingezoomd op één aspect van het hersenletsel dat voor die persoon op de voorgrond treedt. Hans van Dam, deskundige op het gebied van hersenletsel, geeft vervolgens een toelichting op het belangrijkste onderwerp van het interview. Het boek biedt een uniek en breed beeld van NAH en de gevolgen ervan. Ook laat het zien hoe mensen met NAH en hun naasten hierin met vallen en opstaan een weg vinden. De persoonlijke verhalen, steeds gecombineerd met een duidelijke uitleg, maken het tot een prettig leesbaar en informatief boek, zowel voor professionals als niet-professionals.

Verklaring titel:

De titel 'Een lepel in de soep' is ontleend aan een uitspraak van één van de geïnterviewden in het boek. Zij zegt: 'Het is als een pan soep. Op het moment dat je de lepel in de soep doet, drijven alle dingen die jij wilt pakken weg. Zo voelt het voor mij als ik informatie wil ordenen. Ik krijg er bijna geen grip op.' Dit is een treffende typering, die de geïnterviewde verbindt aan haar problemen met aandacht, concentratie en ordening. Tegelijk is het een typering die van toepassing is op veel gevolgen van niet-aangeboren hersenletsel.

Helpen bij verlies en verdriet. Een gids voor het gezin en de hulpverlener.

Auteur: Manu Keirse,

De Vlaamse klinisch psycholoog, doctor in de medische wetenschappen, Manu Keirse (71) is een veelgevraagd rouwspecialist. Hij gelooft niet meer in rouwverwerking. 'Je kunt hoogstens een verlies overleven.' Heeft vele boeken geschreven. Wat het leven hem heeft geleerd over sterven, verlies en verdriet. Een onmisbare gids voor wie rouwt of een dierbare wil bijstaan in zijn verdriet. Helpen bij verlies en verdriet is al vele jaren het basisboek over rouw. In deze volledig nieuwe editie toont Manu Keirse aan de hand van vele herkenbare voorbeelden hoe rouwen niet gelijkstaat aan afscheid nemen, maar aan anders leren vasthouden. Het boek gaat niet alleen in op verlies door de dood, maar besteedt ook aandacht aan andere verliessituaties die vaak onterecht onderbelicht blijven, zoals verlies van je gezondheid, je werk of je toekomstperspectieven. Dankzij de talloze concrete tips voor de rouwende én zijn omgeving is het een heel praktisch instrument voor iedereen die met verlies geconfronteerd wordt.

Mattijs 'leven met hersenletsel'

Auteur: Mattijs de Goede

ISBN: 9789461852342 / 9789461852359 (E book) 2018

Een hersenbloeding krijgen merk je niet, de gevolgen wel. Blijf je slachtoffer of neem je de regie weer in eigen hand. Voor mij was doelen stellen en gezien worden een van de remedies. Ik wilde weer zingeving in mijn leven, een leven dat totaal veranderd was. Mag ik ook van jou zijn, diegene die ik nu ben? Het schrijven van stukjes, mijn kijk op de wereld werd mijn redding.

Hier treft je een aantal aan. Jouw wereld is namelijk ook de mijne. Ook al tel ik economisch gezien niet mee, maatschappelijk wel degelijk. Als onvrijwillig beroepsvrijwilliger kan ik absoluut van nut zijn heb ik weer een zinvol leven.

Ik heb nu weer talloze redenen om mijn bed uit te komen.

Welkom in mijn brein.

Mattijs Goede is naar eigen zeggen een eigenwijs stuk vreten, maar heeft wel een hart en behoefte aan communicatie. Met zijn kritische en humoristische stukjes, zijn kijk op de wereld wordt hij gehoord en gezien. En hierdoor gewaardeerd.

Je komt weer helemaal in mijn hoofd zitten

Auteur: H. Toxopeus. Uitgever Elsevier/De Tijdstroom, Maarssen, 1999.

ISBN 90 35 21 71 1X.

Fietsend door de duinen maakte Helma Toxopeus zo'n tien jaar geleden een ongelukkige val. Zij raakte in coma en toen zij daaruit na zes weken ontwaakte, waren de vooruitzichten somber. Peter H. Toxopeus, haar man, beschrijft in dit boek hun totaal veranderde leven vanaf deze noodlottige dag. Op een aangrijpende wijze neemt hij de lezer mee op de lange weg terug. Zijn persoonlijk verslag wordt afgewisseld met dagboekfragmenten, verhelderende medische uiteenzettingen en flarden van gesprekken met Helma, waaruit valt af te lezen hoe haar geheugen zich op wonderbaarlijke wijze herstelt. Ook de positie van de partner krijgt ruim aandacht.

Een foutje in mijn hoofd

Zeven maanden zwanger en een hersenbloeding

Auteur: Simonne van Gennip Uitgever Cargo ISBN :9789023489238

Simonne is zeven maanden zwanger wanneer ze getroffen wordt door een hersenbloeding. Van een gedreven journaliste die midden in het leven staat, verandert ze plotseling in een patiënte die niets meer kan en weer moet leren praten, schrijven, eten en lopen. Gevangen in haar eigen, onwillige lichaam moet ze bovendien de zorg dragen voor haar baby. Worstelend met vragen over de toekomst, haar man, stiefdochters en vrienden leert ze opnieuw zelfstandig in het leven te staan.

Een foutje in mijn hoofd is het persoonlijke verhaal van een moedige vrouw dat velen zal raken en hoop kan geven.

Klap - als een ongeluk je leven op zijn kop zet

Auteur: Christine Kliphuis

Uitgever: Meander Uitgeverij. ISBN 9789050191197

Christine Kliphuis wordt aangereden door een appende automobilist en vanaf dat moment verandert haar leven ingrijpend. Uiteindelijk blijkt dat ze hersenletsel aan de klap heeft overgehouden en dat ze haar werk niet meer kan oppakken. In dit indringende en verhelderende boek laat de auteur je meereizen in haar verhaal, waarin ze de emoties en het proces voelbaar maakt.

Wat gebeurt er met je als je gewone leven ineens tot stilstand komt door een heftige whiplash? Als je herstel maar niet opschiet, terwijl je je leven zo graag weer wilt oppakken? Als je jezelf niet meer herkent door problemen in het functioneren van je brein en het onzichtbare letsel bij je re-integratie tot misverstanden en onbegrip leidt? Als de balans uit je relatie is en je samen een nieuwe vorm moet vinden? Hoe werk je aan je nieuwe normaal?

In gesprek met een spraakgebrek

Auteur: Karen Hekking

ISBN: 9789492723529

Karen Hekking (1971) was logopedist en werkte als floor manager bij een grote bank toen ze werd neergesabeld door een salmonellabacterie. Ze schrijft met dit boek niet

alleen een egodocument maar ook een handleiding voor mensen die van niets weer tot iets moeten geraken. Ook partners, logopedisten en zorgverleners kunnen opmerkelijke uitspraken en adviezen vinden. Karen Hekking heeft niet aangeboren hersenletsel (nah) en hierdoor een verstoorde motoriek, concentratie en vermogen om te plannen, verhoogde afleidbaarheid, vergeet-achtigheid en evenwichtsproblemen.

TOT DE DOOD ONS SCHEIDT

Auteur: Jopie van den Burg

Jopie van den Burg (55) vertelt in dit boek over de 13 jaar, waarin haar man Erwin (47) ernstig ziek was door een hersentumor. Ze vertelt hoe deze ziekte hun leven totaal veranderde, mede door het hersenletsel wat hij door deze ziekte kreeg. Alle onderwerpen waar je als partner mee te maken krijgt worden besproken. Open vertelt zij over haar gevoelens van verdriet, wanhoop en frustratie. Over de lange weg waarin ze de liefde van haar leven uit haar handen zag glijden. Over het onbeschrijflijke verdriet wat dit met zich meebracht en de onmogelijke beslissingen die zij vaak moest nemen. Beslissingen die soms ook onbegrip opriepen.

Yemma

Stilleven van een Marokaanse moeder

Auteur: Mohammed Benzakour

uitgever de Geus 2017. ISBN: 9789044534221

Huis, gezin en Allah, dat zijn de domeinen van Mohammed Benzakours moeder. Analfabeet en de Nederlandse taal niet machtig komt ze na een herseninfarct verlamd en zonder spraakvermogen in een rolstoel terecht. Zonder haar zoon, die als tolk en belangenbehartiger optreedt, is ze verloren in het doolhof van ziekenhuizen, therapeuten en zorginstellingen die niet berekend zijn op patiënten zoals zij.

Heb ik een probleem dan?

Auteur: Arno Prinsen uitgever: Dencriet ISBN 97 8909 0236 124

Hersenletsel heeft een enorme impact, zowel op degene die het overkomt, als op diens omgeving. Maar al te vaak beseft een cliënt niet eens goed wat er aan de hand is. Hoe ga je daar als hulpverlener mee om? Aan de hand van drie typen cliënten: de voorbijganger, de zoeker en de klant, behandelt Arno in dit boek passende interventies. Ze geven het houvast dat een cliënt niet geeft. Ze helpen je als hulpverlener om stap voor stap bij de hulpvraag aan te komen en maatwerk te bieden.

Heb ik een probleem dan? Ziektebesef en interventies bij hersenletsel.

Hersenkneuzing: een nieuw persoonlijk document

Auteur: mw. A.M.A. Willemsen. Uitg. De Geus, 1999. ISBN: 90 52 26 63 60.

Dit boek beschrijft van binnenuit de ervaringen van iemand die lijdt aan 'contusio cerebri'. Het is niet alleen geschreven voor direct betrokkenen, maar beoogt tevens een ruimer lezerspubliek waartoe ook de professionele hulpverleners behoren.

Singing in the brain

Over de unieke samenwerking tussen muziek en hersenen.

Auteur :Erik Scherder Uitgever :Atheneaeum - Polak & van Gennep 2017.

ISBN: 9789025307035

Erik Scherder speelt viool. Hij kan er nog niet veel van, maar het oefenen en het bezig zijn met muziek stimuleert zijn hersenen. Hij wordt er fit van – en gelukkig.

Muziek,

op wat voor manier dan ook beleefd, professioneel of zomaar, passief of actief, kan wonderen doen.

In *Singing in the brain* beschrijft Scherder hoe.

Een aantal bijzondere mensen komt voorbij: de violist die een aardbeving overleefde, het meisje dat uit een coma ontwaakt door haar lievelingsmuziek, de verlamde gitarist die componist werd, de eeneiige tweeling die geen melodie kan volgen maar ritmisch geniaal is.

Waarom wordt een liedje een hit? Waarom houden we van droevige muziek? Dit boek beantwoordt alle vragen over hersenen en muziek.

Boeiende wetenschap wordt afgewisseld met unieke casestudy's. De meest bevlogen professor van Nederland vertelt zoals alleen hij dat kan: met vaart, vaardigheid en een groot inlevingsvermogen.

Singing in the brain light

Auteur: Erik Scherder

Uitgever: Atheneaeum-Polak & van Gennep 2018. ISBN: 9789025309053

Erik Scherder speelt viool. Hij kan er nog niet veel van, maar het oefenen stimuleert zijn hersenen. Hij wordt er fit van – en gelukkig. Want muziek, op wat voor manier dan ook beleefd, kan wonderen doen. In *Singing in the brain light* beschrijft Scherder hoe.

In deze lightversie leert u alles over muziek en hersenen, zonder dat de wetenschap op de voorgrond staat. Met deze uitgave is de kennis van de meest bevlogen professor van Nederland voor iedereen toegankelijk.

Ons creatieve Brein

Hoe mens en wereld elkaar maken

Auteur Dick Swaab

Uitgever Atlas contact 2016. ISBN: 9789045030579

Er is bij dit boek ook een podcast beschikbaar: <https://soundcloud.com/atlas-contact>

In 'Wij zijn ons brein' vertelde Dick Swaab hoe de hersenen die we bij onze geboorte meekrijgen ons leven bepalen. In het prachtig geïllustreerde 'Ons creatieve brein' worden vragen besproken als: Hoe wordt ieder brein anders? Wat is creativiteit en hoe kunnen we het stimuleren? Hoe wordt het werk van kunstenaars beïnvloed door hun hersenziekten? Waarom vinden sommige mensen atonale muziek mooi? Hoe kan de omgeving als medicijn werken?

'Ons creatieve brein' toont wat ons tot mensen maakt: de interactie van de hersenen met onze omgeving. De omgeving draagt niet alleen bij aan de unieke ontwikkeling van ieder brein, maar ook aan het ontstaan van hersenziekten en aan de genezing hiervan. Muziek en beeldende kunst zijn niet alleen creatieve vormen van communicatie, maar blijken ook van therapeutische waarde te kunnen zijn bij hersenziekten. De manier waarop onze hersenen zich ontwikkelen, beïnvloedt onze

beroepskeuze en ons beroep heeft ook een effect op de structuur en functie van onze hersenen. Vele maatschappelijke consequenties van het hersenonderzoek, zoals voor partnerkeuze, filosofie en strafrecht, worden besproken.

Musicofilia

verhalen over muziek en het brein

Auteur: Oliver Sacks. uitgever: bezige bij ISBN: 9789023496816

In Musicofilia laat Oliver Sacks ons kennismaken met mensen die hun muzikale vaardigheden zijn kwijtgeraakt en anderen die, paradoxaal genoeg, juist voor het eerst over muzikaliteit beschikken. We ontmoeten mensen met het Williams-syndroom (hypermuzikaliteit), mensen die kleuren en vormen zien wanneer ze naar muziek luisteren en mensen die aan zo'n ernstig geheugenverlies lijden dat ze niets van hun persoonlijke leven meer weten - behalve de muziek die er een rol in speelde. Oliver Sacks laat zien hoe muziek mensen kan drijven tot flauwttes, trances en beroertes. Maar muziek heeft ook de unieke kracht te kalmeren en ze wekt ideeën en gevoelens op. Muziek is een betere heelmeester en trooster dan wat ook: mensen met de ziekte van Parkinson, het syndroom van Gilles de la Tourette, afasie, Alzheimer en andere neurologische aandoeningen ondervinden de heilzame werking van muziek, zoals Sacks overtuigend laat zien in dit boek. Maar boven alles poneert Sacks in Musicofilia het denkbeeld dat de mens niet alleen door zijn taalvermogen maar even goed door zijn muzikaliteit uniek

Laat je hersenen niet zitten

hoe lichaamsbeweging de hersenen jong houdt

Auteur: Erik Scherder

Uitgever: Atheneaeum - Polak & van Gennep 2017. ISBN: 9789025307219

Lichaamsbeweging houdt niet alleen ons lijf maar ook ons brein in conditie. Dat blijkt steeds duidelijker uit wetenschappelijk onderzoek. Beweging baat het brein, en daarmee de gezondheid, van de wieg tot het graf. Als kinderen sporten worden ze slimmer, en wie meer beweegt verkleint de risico's op het ontwikkelen van dementie. Toch worden we wereldwijd steeds minder actief, steeds luier. Dit boek is een bevlogen pleidooi om weer 'gewoon' te gaan bewegen, om een half uurtje per dag uit die luie stoel te komen. Het beoefenen van topsport is echt niet nodig. Laat je hersenen niet zitten beschrijft de beloning die je krijgt als je beweegt, maar ook de nadelige gevolgen voor je lichamelijke en geestelijke gezondheid als je ervoor blijft weglopen. We wisten al dat overgewicht en obesitas tot de grootste bedreigingen van de gezondheid behoren vanwege de risico's op hart- en vaatziekten, suikerziekte en hoge bloeddruk. Maar de invloed op de hersenen is minder bekend: als kinderen bewegen stimuleert dat de delen van de hersenen die zorgen voor een optimale verstandelijke ontwikkeling en die bij het ouder worden het eerst achteruitgaan. Met recht kan worden geconcludeerd: bewegen is niet alleen van belang voor de slanke lijn, maar zeker ook voor de conditie van het brein!

Wij zijn ons brein

Van baarmoeder tot alzheimer

Auteur: Dick Swaab Co-auteur: Dick Frans Swaab

Uitgever: Olympus 2015. ISBN: 9789046705063

Het verhaal van je leven is het verhaal van je brein. Dick Swaab volgt de mens, en dan vooral zijn hersenen, vanaf de conceptie tot en met de dood. Alles komt voorbij in 'Wij zijn ons brein': puberteit, seksualiteit, anorexia, alzheimer, medicatie,

criminaliteit, geloof, hersenbeschadiging, psychische problemen en bijna-doodervaringen. Na lezing van dit boek zal je beter begrijpen waarom je bent wie je bent.

Haperende Hersenen

In samenwerking met de hersenstichting met inleiding van Dick Swaab

Auteur: Iris Sommer uitgever Balans 2018. ISBN: 9789460038327 |2015 ISBN: 9789460030581

Als er iets in onze hersenen verandert, veranderen wij zelf. Dat maakt hersenaandoeningen zo ingrijpend.

Vrijwel iedereen krijgt in zijn leven te maken met een of andere hersenaandoening: zelf, of in de naaste omgeving. Toch is er bij de meeste mensen maar weinig over bekend. In dit boek geeft Iris Sommer mensen met verschillende aandoeningen een gezicht en een stem. Aan de hand van hun ervaringen worden ontstaan, verschijnselen, diagnostiek en behandeling toegelicht.

Of het nu gaat om de ziekte van Parkinson, schizofrenie, bipolaire stoornis, alzheimer, multiple sclerose, niet-aangeboren hersenaandoeningen, dwangstoornis, de ziekte van Huntington of een tic stoornis: hersenaandoeningen hebben veel met elkaar gemeen. Ze leiden tot klachten die tot op zekere hoogte vergelijkbaar zijn, net als de mogelijkheden tot preventie en behandeling. En dat is geen wonder, want deze aandoeningen treffen allemaal hetzelfde brein.

Haperende hersenen is geschreven in samenwerking met de Hersenstichting en wordt ingeleid door Dick Swaab. Het bevat alle informatie die artsen een patiënt en zijn familie zouden willen geven wanneer een consult de hele middag kon duren. Het werpt ook een blik in de toekomst: wat valt er op korte en lange termijn aan medische ontwikkelingen te verwachten?

Wegwijzer na een beroerte,

Voor CVA-gehandicapten, hun partners, familieleden en vrienden.

Uitg. Vakgroep Huisartsgeneeskunde, Rijksuniv. Groningen, Vereniging Samen Verder, Beatrixoord. Groningen, 2000. Herz.dr. ISBN 90 36 70 97 41.

Deze wegwijzer behandelt onder meer de gevolgen van een beroerte, de ingrijpende veranderingen voor partner en andere directe verzorgers, informatie over thuiszorg en vrijetijdsbesteding, financiële en juridische kwesties.

Na een beroerte & Hersenscherven na een beroerte

Auteur: J. Hochstenbach, Uitg. Elsevier/De Tijdstroom, 1998. ISBN 90 352 1959 7

(Na een beroerte; handleiding)

ISBN 90 352 1958 9 (Hersenscherven na een beroerte; werkboek)

De professionele handleiding 'Na een beroerte' vormt samen met het werkboek voor patiënten 'Hersenscherven na een beroerte' een doelmatig nazorgprogramma voor mensen die een beroerte hebben gekregen maar met name ook voor hun omgeving. De professionele handleiding 'Na een beroerte' is bedoeld voor hulpverleners met belangstelling voor het begeleiden van nazorggroepen. Het boek geeft een helder beeld van wat mensen kunnen verwachten en doen. Daarom is het gericht op de praktische aspecten van het nazorgprogramma. Het werkboek 'Hersenscherven na een beroerte' is geschreven voor de patiënt en zijn omgeving. Het boek gaat over wat men zelf kan doen. Het brengt de veranderingen in denken, emoties en gedrag

in kaart. Ook minder makkelijk bespreekbare onderwerpen als intimiteit en seksualiteit komen aan bod. Kortom: een praktische gids voor alledag met veel nuttige tips en zinvolle adviezen, bedoeld voor alle betrokkenen: de patiënt zelf en zijn omgeving, maar ook degenen die in hun werk met deze groep te maken hebben. Bij de vormgeving van het werkboek is rekening gehouden met CVA-getroffenen.

Hersenletsel: achtergronden en aanpak, Ze zeggen dat ik zo veranderd ben

Auteurs: drs. H. Eilander, drs. P. van Belle-Kusse, drs. P. Vrancken

Uitgever. Lemma, Den Haag, 2006.. ISBN 109059314328.

In dit boek wordt informatie gegeven over bouw en functies van de hersenen en over oorzaken en gevolgen van hersenletsel. Verder bevat het een schat aan informatie en adviezen over het omgaan met de gevolgen van het letsel. Onder meer wordt ingegaan op: omgaan met veranderd gedrag, hulpmiddelen bij geheugenproblemen, het verwerkingsproces, de positie van de partner en huisgenoten. Dit alles wordt met vele voorbeelden geïllustreerd. Het boek is geschreven voor een breed lezerspubliek van zowel direct betrokkenen als hulpverleners. Het is uitgegeven bij de gelijknamige TV-serie (zie onder film/video) maar ook los daarvan zeer goed bruikbaar. Een beperkt aantal exemplaren is nog voorradig bij het Nederlands Centrum Hersenletsel.

Portemonnee in de diepvries; ervaringen met Niet Aangeboren Hersenletsel

Auteur: mw. J. Palm. Uitg. Kosmos Z & K Uitgevers, Utrecht, 1998.

ISBN 90 21 53 42 58.

Dit boek bevat de ervaringen van mensen die hebben meegemaakt hoe hersenletsel hun leven veranderd heeft. In elf verhalen laten mensen zien hoe hersenletsel doorwerkt in alle situaties en hoe de getroffene zelf, de partner, de kinderen of de ouders ermee omgaan. In een nawoord worden de verhalen in een algemener kader geplaatst en worden tips, literatuur en belangrijke adressen gegeven.

De weg na Niet Aangeboren Hersenletsel (traumatisch hersenletsel en hersentumoren)

Samenstelling: mw. S.B. van Voorn. Uitgever. Holmsterland i.s.m. Vereniging Cerebraal, Groningen, 1996. ISBN 90 62 47 37 17.

Een informatief boek over Niet Aangeboren Hersenletsel, samengesteld door iemand die zelf hersenletsel heeft opgelopen. Het boekje wil inzicht en steun bieden aan mensen met Niet Aangeboren Hersenletsel en direct betrokkenen; het attendeert op allerlei mogelijkheden op het gebied van hulpverlening.

Hersenletsel in het gezin; hoe nu verder?

Uitg. Landelijk coördinatiepunt Niet Aangeboren Hersenletsel / St. Hersenletsel organisaties Nederland, Utrecht, 1994.

In dit boekje zijn een aantal ervaringen bijeengebracht om ouders een beeld te geven van wat de gevolgen kunnen zijn als hun kind hersenletsel krijgt. Het betreft ervaringen van jongeren, getroffen door een hersenletsel en ervaringen van familieleden. Daarnaast wordt beknopte informatie gegeven over de gevolgen van

hersensletsel op fysiek, cognitief, emotioneel en gedragsmatig gebied en de gevolgen voor familieleden.

Leven na een beroerte

Auteur: Jenny Palm, ISBN 9031342009

Een beroerte zet je wereld op z'n kop. In de serie "Van A tot ggZ" is dit boek verschenen over de psychologische en neuropsychologische gevolgen van een beroerte: wat betekent het voor je leven wanneer je opeens geconfronteerd wordt met de gevolgen van een beroerte? Het boek is zowel voor beroepskrachten in de zorg als de patiënt geschreven.

Methodisch ondersteunen van mensen met hersensletsel. Greep op je leven met Hooi op je vork.

Auteurs: Patty van Belle & Judith Zadoks

Uitgever Breindok. ISBN: 978-90-816771-1-0

Hooi op je vork is een methode voor het ondersteunen van mensen met niet-aangeboren hersensletsel. Het begeleiden van mensen met niet-aangeboren hersensletsel roept veel vragen op. Hoe help je de persoon zijn leven weer op orde te krijgen? Wat wil hij bereiken en wat kan er nog? Hoe kom je hierover met elkaar in gesprek? Hoe kan je begeleiden zonder de regie over te nemen? Begeleidingsmodel Hooi op je vork is ontwikkeld als handreiking bij het vinden van antwoorden op deze vragen. Het model is bij uitstek geschikt om vraaggericht werken in de praktijk vorm te geven. De werkwijze wordt toegepast in tientallen organisaties in verschillende zorgsector, maar ook door mantelzorgers thuis. Mensen met niet-aangeboren hersensletsel en begeleiders zijn zeer enthousiast over de werkwijze, zo blijkt ook uit onderzoek. Hooi op je vork wordt gebruikt in tientallen instellingen in gehandicaptenzorg, verpleeghuiszorg, geestelijke gezondheidszorg, revalidatie en thuis.

Bij het boek is los een dvd verkrijgbaar met daarop portretten van mensen die met Hooi op je vork begeleid worden, zeven jaar geleden en anno 2010.

Routekaart Hooi op je vork (A4 gelamineerd, verkrijgbaar per vijf stuks)

Auteurs: Judith Zadoks & Patty van Belle

Deze routekaart verbeeldt de stappen van de methode Hooi op je vork:

- Aanleiding
- Ontdekken: de persoon en het leven
- Ontwikkelen
- Terugkijken

De kaart is bruikbaar als geheugensteun tijdens gesprekken of het verwerken van informatie. Makkelijk en overzichtelijk!

Dvd Hooi op je vork

Auteur: BelArt Film Huub Nijhuis (www.belartfilm.nl)

Initiatief en coördinatie: AXON leertrajecten, Leo Brederveld (www.axonleertrajecten.nl) en Hooi op je vork, Patty van Belle en Judith Zadoks (www.hooiopjevork.nl)

Deze dvd ondersteunt het werken met de methodiek Hooi op je vork zoals omschreven in het boek 'Methodische ondersteunen van mensen met hersensletsel. Greep op je leven met Hooi op je vork' (Patty van Belle & Judith Zadoks, 2011).

De dvd omvat vier portretten van mensen met hersenletsel die met Hooi op je vork begeleid worden. Een dvd met deze portretten erop is eerder verschenen als bijlage bij de eerste druk van het boek.

Twee van de hen, Mohammed en Pieter, zijn zeven jaar later opnieuw gefilmd. Hoe gaat het ondertussen met hen? Hebben ze hun doelen verwezenlijkt? Bekijk het op deze dvd.

Na elk portret volgt een korte toelichting (tekst in beeld). Het is bijvoorbeeld mogelijk om na elk portret en vóór de toelichtende tekst de dvd te stoppen en de kijkers de volgende vragen te stellen:

- Welke leefgebieden uit Hooi op je vork waren aan de orde?
- Welke hersenletselkenmerken zag je bij de cliënt?
- Welke begeleidingsaspecten zag men bij de begeleider?

Hersenletsel heb je niet alleen

*Auteur Jenny Palm, uitgegeven bij Gorcum B.V., Koninklijke van.
ISBN 9789023252115*

"Als papa zo boos op mij is, komt het echt door dat knikkertje in zijn hoofd hè en niet omdat ik echt alles fout doe?"

Hersenletsel is een ingrijpende gebeurtenis, in de eerste plaats natuurlijk voor degene die het overkomt. Onze maatschappij heeft nauwelijks besef van de impact die hersenschade heeft op het dagelijks leven van allen die er bij betrokken zijn; zelfs voor ervaringsdeskundigen is en blijft het een permanente 'zoektocht'. Kennis delen helpt, vandaar dit boek.

De uitgave omvat drie delen. Deel 1 bevat ervaringsverhalen over de impact van hersenletsel op de persoon zelf en zijn omgeving, vele hiervan zijn geschreven door de partner. Andere verhalen zijn opgetekend na uitgebreide diepte interviews. Deel 2 omvat kennis en achtergronden over hersenletsel, waarbij de aangereikte kennis zo is beschreven dat deze ook voor de niet-professional toegankelijk is. Deel 3 bevat de informatie die nodig is om de hulp/ondersteuningsvraag, mogelijkheden en beperkingen van de cliënt op een gestructureerde manier in kaart te brengen. De International Classification of Functioning (ICF) vormt daarbij de leidraad.

Hersenletsel heb je niet alleen geeft een veelzijdige kijk op de problematiek rondom niet-aangeboren hersenletsel (NAH). Het stelt betrokkenen - getroffen, partners, gezins- en familieleden, vrienden, (semi) professionals en mantelzorgers - in staat te leren van elkaars kennis en ervaring door middel van ervaringsverhalen, nuttige achtergrondinformatie, heldere tips en een inventarisatie van veel voorkomende valkuilen in de omgang met mensen met NAH. Het boek biedt daarmee ook veel aanknopingspunten voor de nieuwe professionals op dit gebied, zoals de WMO medewerkers en de praktijkondersteuners huisartsen (POH-GGZ).

'UIT HET DAGBOEK VAN EEN ONBESTORVEN WEDUWE'

Auteur: Jet van Swieten.

Uitgever: uitgeverij Kien Boeken

Henny, de echtgenoot van Jet van Swieten (60), kreeg tien jaar geleden een beroerte. Over hoe zij moest leren leven met een 'andere' man, met onzichtbaar hersenletsel, schreef Jet een boek: *Uit het Dagboek van een Onbestorven Weduwe*.

Hij werd 'raar' wakker. Op een ochtend kort na zijn 50ste verjaardag. Jet van Swieten: "Alsof hij die nacht iemand anders was geworden. Ik zag het meteen aan zijn ogen, hoe hij reageerde op mijn vragen. 'Wat is er aan de hand met je? Je doet ineens zo gek'. Maar ja, hij wist het zelf ook niet. Het duurde nog vier maanden, voor we het wisten."

'Onverwacht inzicht'

Auteur: Jill Bolte Taylor. Boek en TedTalk:

In 1996 kreeg Jill Bolte Taylor een ernstige hersenbloeding. Ze kon niet meer lopen, praten, lezen, schrijven of zich nog iets van haar leven vóór dit moment herinneren. Als hersenwetenschapper kreeg ze de unieke kans om te observeren hoe haar brein op deze beschadiging reageerde: hoe gevoelens van euforie en vrede zich afwisselden met professionele belangstelling en het rationele besef dat ze hulp moest zoeken voordat het te laat zou zijn. Haar herstel zou acht jaar duren. In 'Onverwacht inzicht' schrijft Taylor over het inzicht dat ze verkreeg dankzij haar ongewone en inspirerende tocht uit de afgrond van een beschadigd brein. Haar verslag biedt een unieke blik op het menselijk brein en zijn herstellend vermogen.

Hier is haar TedTalk 'My stroke of insight' te zien. Haar boek is oa bij Dwarsligger, Bol en Libris te kopen.

'Mijn hoofd is een grote knoop met kerstlampjes die het niet allemaal meer doen'

auteur: Eline Kanters

Erpse Eline (19) schrijft dit prachtige boek na een verkeersongeluk: 'Mijn hoofd is een grote knoop met kerstlampjes die het niet allemaal meer doen'. Het is Eline Kanters uit Erp gelukt samen met haar moeder Hedwig hun boek 'Eline 2.0, mijn reis in een boemeltrein' uit te geven. Het boek gaat over hun ervaringen na een ernstig verkeersongeluk in 2016. Het werk, geïllustreerd met eigen tekeningen, is vooraansnag verschenen in een oplage van honderd stuks. Het gaat over Elines hersenletsel. Aan de buitenkant is het niet echt zichtbaar wat Eline mankeert. Toch heeft de schedelbasisfractuur er wel degelijk in gehakt, haar hersenen hebben een enorme optater gekregen: haar concentratie is sterk verminderd, ze is gauw ernstig vermoeid en prikkels kan ze maar slecht verwerken en verdragen. „Heel confronterend om te zien”, aldus haar moeder Hedwig Kanters.

Eline Kanters is allesbehalve de oude geworden na een ernstig verkeersongeluk op de weg van Veghel naar Erp: een jaar geleden werd ze op de fiets aangereden door een automobilist, met alle nare gevolgen vandien. Ze liep een schedelbasisfractuur op, het leven dat ze gewend was te leiden, kwam volledig op zijn kop te staan. 'Weet je hoe het is, om acht snoeren kerstlampjes uit te knoop te moeten halen? En dat je hoopt dat ze dan gewoon nog branden? Nou, zo voelt dat in mijn hoofd. Het is een grote knoop met kerstlampjes die het niet meer allemaal doen.' Indringende woorden die Eline Kanters onder meer schreef.

Op zoek naar antwoorden kwamen Hedwig en Eline Kanters erachter dat er maar bar weinig geschreven is over niet aangeboren-hersenletsel bij pubers, zeker niet door ervaringsdeskundigen zelf. Daarom zijn ze zelf die teksten gaan maken, verhalen over alles wat ze zelf meemaken. Ze zijn er dankzij een sponsor in geslaagd het

boek te laten maken en drukken. Een deel van de opbrengst is bestemd voor de Stichting CliniClowns Nederland.

Het boek is onder meer te koop bij supermarkt Jan Linders in Erp. Het is ook verkrijgbaar via Elines profiel op Facebook. Eline en haar moeder zijn ervan overtuigd dat ze met hun boek -120 bladzijdes dik - andere mensen in vergelijkbare situaties kunnen helpen. Want het is niet niks wat ze sinds het ongeluk hebben meegemaakt.

Richtlijn Niet-aangeboren hersenletsel en arbeidsparticipatie Voor bedrijfs- en verzekeringsartsen website van stichting Hersenschudding.

Patiënten met Niet-aangeboren Hersenletsel (NAH) ondervinden problemen met arbeidsparticipatie: slechts 40% van hen keert terug naar werk twee jaar na het letsel.

Deze multidisciplinaire richtlijn “Niet-aangeboren Hersenletsel (NAH) en Arbeidsparticipatie” is ontwikkeld om terugkeer naar werk van de patiënt met NAH te bevorderen.

In de richtlijn staat samenwerking tussen de verschillende disciplines met betrekking tot arbeidsparticipatie centraal waarbij onderlinge informatieoverdracht m.b.t. het proces naar werk een belangrijke rol speelt. De richtlijn bevat belangrijke informatie voor de verzekeringsarts die hem kan ondersteunen in zijn handelen.

Patiënten en werkgevers vinden dat patiëntgebonden factoren, zoals goede werkprestaties voor het letsel en werk-gerelateerde factoren, zoals steun van collega's terugkeer naar werk bevorderen.

Veel prikkels op de werkplek en factoren gerelateerd aan de aandoening, zoals onzichtbare cognitieve en energetische beperkingen zijn belemmerend voor terugkeer naar werk.

Patiënten vinden een gebrek aan steun en begeleiding belemmerend voor terugkeer naar werk, werkgevers niet.

De meeste van de door werkgevers genoemde oplossingen zijn werk-gerelateerd, bijvoorbeeld aanpassing van de werkomgeving, zo nodig op basis van deskundig advies.

Patiënten zijn het daarmee eens en vermelden verder dat acceptatie van de beperkingen als gevolg van NAH een belangrijke oplossing is.

Professionals, zoals de verzekeringsarts dienen in hun dagelijkse praktijk rekening te houden met deze aspecten bij terugkeer naar werk van patiënten met NAH.

Kinderen/jongeren

Boeken / folders voor kinderen, ouders, docenten

Zie ook Hersenletselnet Overijssel Kinderen & hersenletsel (NAH)
www.hersenletselnetoverijssel.nl

De puzzel van NAH 2020

Leerlingen met Niet-Aangeboren-Hersenletsel begrijpen en begeleiden
Dit boekje is geschreven/geïllustreerd door Alice Overweg, Marjan Vervat, Manon de Koning en leden van het Expertiseteam Jeugd en Hersenletsel van het hersenletselteam Overijssel

Het klokhuis boek over de hersenen

Auteur: Edda Heinsman

Begin 2014 zond het Klokhuis een speciale serie uit over de hersenen. Bij de serie is ook een speciaal boek uitgegeven, dat vanaf nu ook verkrijgbaar is bij de Hersenstichting. In dit boek gaat het over de onderwerpen uit de serie. Hoe werken je hersenen? Wat is het geheugen? Wat gebeurt er in je hoofd als je dyslexie of ADHD hebt? Wat is een coma? Wat houdt de ziekte van Alzheimer in? Feiten worden aangevuld met verhalen van kinderen en deskundigen, strips, testjes, allerlei weetjes en heel veel foto's!

Het Klokhuisboek is gericht op kinderen van acht tot twaalf jaar, maar is net zo interessant voor volwassenen.

Er lijkt niets met ons aan de hand maar is niet zo.... Ons hoofd moet heel hard werken

**Karin Arends_Stafffunctionaris Kwaliteit, NAH deskundige werkzaam bij PJG, Passie voor Jeugd en Gezin.*

**Marieke van der Ent__Orthopedagoog. Werkzaam bij Pro Juventus (Centrum voor Kinder-en volwassenenpsychiatrie)_en als docent verbonden aan opleidingsinstituut PPO betreffende Kind & NAH.*

**Louise Kelderman_Ambulant Begeleider bij Onderwijs centrum de Twijn.*

**Kitty Jurrius_Associate Lector NAH-zorg op maat, Windesheim Flevoland.*

**Natska Jansen_Coördinator HersenletselNet Overijssel, Mevrouw Slimmer Werken, MSWAdvies.*

**De tekeningen zijn gemaakt door Eline Kanters*

Na het lezen van deze zes verhalen is de kans groot dat je gedrag herkent bij een van je leerlingen, teamgenoten, cliënten, kinderen. In dit boekje vind je antwoord op wat nu?... Hoe verder?

Kinderen en jongeren met niet aangeboren hersenletsel op school

Een dubbele uitdaging

Auteur(s): Eric Hermans, Rianne Gijzen VILANS gratis download

In deze brochure lees je over de NAH-problematiek bij kinderen en jongeren en over de aanpak van de dubbele uitdaging.

Bekijk ook het Onderwijsprotocol voor leerlingen met NAH

Het is onze ambitie om de aandacht voor NAH in het onderwijs te vergroten. We willen leerlingen met NAH uit de anonimiteit halen door te laten zien hoe

professionals in het onderwijs NAH kunnen signaleren. Verder willen we onderwijsprofessionals handvatten bieden om te zorgen dat ook leerlingen met NAH passend onderwijs krijgen in een veilige leeromgeving.

“Over het hoofd gezien”:

‘Na herstel hersenletsel beginnen de problemen pas écht’

Auteur: Eric Hermans

Vele tienduizenden jongeren lijden onder de nasleep van hersenletsel. Maar ze zijn gezond verklaard en krijgen daardoor nauwelijks aandacht. Eric Hermans wil artsen, ouders en politiek wakker schudden met een boek. „Mensen met hersenletsel zijn oververtegenwoordigd onder gedetineerden en daklozen.”

Niet aangeboren hersenletsel (NAH) bij kinderen is het grootste en tegelijkertijd het meest verwaarloosde zorgprobleem van deze tijd. Medisch socioloog dr. Eric Hermans slaat alarm. In zijn nieuwe boek “Over het hoofd gezien” stelt hij dat er in Nederland op elk moment minstens 100.000 kinderen zijn met onbehandelde onzichtbare beperkingen ten gevolge van NAH.

Hierbij moet gedacht worden aan: vermoeidheid, hoofdpijn, en problemen met leren, gedrag en emoties. De auteur illustreert de blijvende impact van deze problemen aan de hand van twaalf levensgeschiedenissen van kinderen met NAH. Overtuigend wordt betoogd dat de zorg voor kinderen met NAH ernstig tekort schiet met verloren participatie, levensgeluk en productiviteit als gevolg. Mensen met NAH komen in marginale maatschappelijke posities terecht en lopen verhoogde risico op ziekten. Hoe is het mogelijk dat dit enorme probleem niet breed onderkend wordt? Het antwoord luidt: onwetendheid en desinteresse. NAH moet naar de mening van Hermans beschouwd en behandeld worden als een chronische ziekte met een daarbij behorende aanpak van ziekte management. Het NAH probleem moet niet alleen hoog op de agenda komen van zorgverleners en onderzoekers, maar vooral ook van de politiek, zorgverzekeraars en het grote publiek.

Speelsbrein

Auteur: Marleen van der Wees. Vormgeving: Pietje Precies.

Uitgeverij BreinDok ISBN: 978-94-92649-04-1 Eerste druk 2018

Help je kind van 0 tot 4 jaar zich ontwikkelen door te spelen! Speelsbrein is een leuk en praktisch doe-boek voor ouders van kinderen met kwetsbare hersenen, bijvoorbeeld na traumatisch hersenletsel, vroeggeboorte of CP. Het boek richt zich op de neurocognitieve ontwikkeling, zoals de ontwikkeling van zintuiglijke waarneming, aandacht en geheugen. Het staat vol informatie, tips en spelletjes om met je jonge kind te spelen. Het maakt niet uit wat je kind kan, er is altijd een volgende stap. Het allerbelangrijkste is om samen plezier te hebben. Dat gaat vast lukken met dit boek.

Ik hou nog steeds van appeltaart

over de gevolgen van niet-aangeboren hersenletsel bij kinderen en jongeren

Auteur: Suzanne de Roos. Uitgever Pica. ISBN 9789491806360

Per jaar krijgen de ouders van bijna 20.000 kinderen (tot twintig jaar) te horen dat hun kind Niet-Aangeboren Hersenletsel (NAH) heeft opgelopen, bijvoorbeeld door een val, ongeluk, vechtpartij, neurologische aandoening of ziekte. NAH zie je vaak

niet meteen aan de buitenkant, maar het kan verstrekkende gevolgen hebben voor het verdere leven van een kind of puber en zijn gezin. Afhankelijk van de plaats en aard van het letsel kan het kind bijvoorbeeld problemen in het dagelijks functioneren, het leren, gedrag en de belastbaarheid blijven ervaren. Dit betekent ook dat ouders, het onderwijs en de hulpverlening voor de uitdaging worden gesteld om voor deze leerlingen een vaak langdurig zorg- en onderwijstraject te realiseren. Dit praktische handboek geeft ouders een kijkje in de veranderde hersenen van het kind, zodat ze beter kunnen begrijpen wat er nodig is, thuis en op school. Ze krijgen tips voor hun eigen verwerking, die van andere gezinsleden en voor het terugvinden van rust en balans in hun leven. De omgeving snapt beter wat zich afspeelt en krijgt handvatten om het gezin te ondersteunen. Voor de leerkracht biedt dit boek inzicht in de veranderde leefwereld van het kind, praktische uitleg en heldere, toepasbare handelingsadviezen. Wat kun je als leerkracht doen om de leerling bij te staan en te begeleiden in de eerste periode na het letsel? Hoe krijg je zicht op wat er veranderd is in het functioneren van de leerling en wat is nodig om hem zo optimaal mogelijk te laten functioneren? Hoe ga je om met de zorg die de leerling nodig heeft op langere termijn? Wat is haalbaar, waar liggen de grenzen van de betrokkenen?

'MIJN KIND IN COMA'

Auteurs: fysiotherapeuten werkzaam op de VIN-afdeling (Vroege Intensieve Neurorevalidatie) van Libra Revalidatie & Audiologie
Uitgever: uitgeverij Libra Revalidatie

Een bundeling ervaringsverhalen over kinderen in coma en over de gevolgen in hun leven en dat van hun naasten na de coma. Het boek is door ouders voor ouders geschreven omdat er een gebrek is aan informatie voor ouders in die uiterst onzekere situatie, waarin geen garanties kunnen worden gegeven over de uitkomst voor hun kind.

Het puberende brein

Over de ontwikkeling van de hersenen in de unieke periode van de adolescentie
auteur: Eveline Crone. Uitgever Prometheus / 2018 ISBN: :9789044637731
Het puberende brein is in de afgelopen tien jaar hét standaardwerk geworden over de adolescentie. Het is niet meer weg te denken uit de boekenkast van ouders, en wordt net zo gretig gelezen door leerkrachten en andere professionals. Eveline Crone is bekend geworden om haar vernieuwende kijk op de adolescentie, waarbij zij benadrukt dat het niet alleen een periode is van moeilijk gedrag, maar ook een unieke periode van bloei waarin jongeren ontdekken wie ze zijn en hoe zij hun weg vinden in de maatschappij.

Deze nieuwe uitgave van de bestseller brengt de lezer op de hoogte van de allernieuwste inzichten uit de hersenwetenschap. Het legt pubergedrag uit aan de hand van alledaagse vraagstukken, zoals het gebruik van sociale media en het maken van studiekeuzes. Aan de hand van recente nieuwsberichten neemt Eveline Crone de lezer mee langs de uitdagingen, risico's en kansen die pubers tegenkomen en zij geeft handvatten voor ouders, onderwijs en jeugdwerkers.

Eveline Crone is hoofd van een van 's werelds meest vooraanstaande onderzoekscentra op het gebied van hersenen en ontwikkeling. Zij won een indrukwekkende reeks prijzen, waaronder de Spinozapremie. Volgens Opzij was zij

in 2017 de invloedrijkste vrouw in de wetenschap. Zij is dé Nederlandse autoriteit op het terrein van puberhersenen.

BrainSTARS

Bij het handboek BrainSTARS is een handleiding verschenen voor gezinsbegeleiders.

auteur: Jeanne E. Dise- Lewis: 2013 ISBN: 978-90-8839-100-2

Jaarlijks lopen duizenden kinderen in Nederland hersenletsel op. Bijvoorbeeld na een val, een verkeersongeluk, hersenvliesontsteking of een hersentumor. De gevolgen zijn niet altijd meteen duidelijk. Soms leidt het hersenletsel pas jaren later tot leer- en gedragsproblemen. Thuis, in omgang met vrienden en/of op school. Veel ouders, leerkrachten én professionele begeleiders van (gezinnen met) een kind met niet-aangeboren hersenletsel zijn op zoek naar toegankelijke informatie over de gevolgen van hersenletsel. Ook hebben zij behoefte aan praktische adviezen die helpen zo goed mogelijk met het kind om te gaan.

Het handboek BrainSTARS voorziet in deze behoefte. BrainSTARS werd ontwikkeld in de Verenigde Staten onder leiding van dr. Jeanne E. Dise-Lewis. Uit onderzoek naar de inzet van BrainSTARS in de V.S. kwam naar voren dat ouders en leerkrachten van kinderen met niet-aangeboren hersenletsel zich door BrainSTARS meer competent voelden in de omgang en het werken met deze kinderen. Ook ging het gedrag van de betreffende kinderen vooruit. Dit was voor Vilans, kenniscentrum voor langdurende zorg, reden de methode ook in Nederland te introduceren.

Bij het handboek is een handleiding verschenen voor

Het handboek BrainSTARS voorziet in deze behoefte. BrainSTARS werd ontwikkeld in de Verenigde Staten onder leiding van dr. Jeanne E. Dise-Lewis. Uit onderzoek naar de inzet van BrainSTARS in de V.S. kwam naar voren dat ouders en leerkrachten van kinderen met niet-aangeboren hersenletsel zich door BrainSTARS meer competent voelden in de omgang en het werken met deze kinderen. Ook ging het gedrag van de betreffende kinderen vooruit. Dit was voor Vilans, kenniscentrum voor langdurende zorg, reden de methode ook in Nederland te introduceren.

Eigen weg. Een ondersteuningsmodel voor gezinnen met een kind met niet-aangeboren hersenletsel.

Auteurs: Judith Zadoks & Patty van Belle

Uitgever Breindok ISBN 978-90-81125-4-3

‘Eigen weg’ is een praktische en volledige ondersteuningsroute voor het opvoeden van kinderen en jongeren met hersenletsel. Het is gebaseerd op ‘Hooi op je vork’, het bekende ondersteuningsmodel voor volwassenen met niet-aangeboren hersenletsel van dezelfde auteurs.

De ondersteuningsroute voor kinderen en jongeren is ontwikkeld in nauwe samenwerking met ouders en met deskundigen op gebied van niet-aangeboren hersenletsel bij kinderen. Deze versie is geschreven voor professionele begeleiders van kind of jongeren met hersenletsel en hun gezin.

De werkwijze omvat vijf stappen, langs vijf stations op de routekaart. Bij elk station sta je met elkaar stil bij bepaalde vragen. Daarna vervolg je de route weer. De stations: wens of vraag, beeldvorming, analyse, plan van aanpak en terugkijken. Werken met ‘Eigen weg’ zorgt voor meer inzicht in wat het kind/de jongere nodig heeft en betere afstemming in het gezin en/of met hulpverleners. Er meer begrip tussen alle betrokkenen en duidelijkheid over wie wat wil en hoe dit aan te pakken.

Het bijhouden van ervaringen geeft inzicht in wat werkt en wat niet werkt.
De flexibele opzet van de route maakt dat je de intensiteit ervan naar eigen inzicht kunt aanpassen.

De ziekenboeg extra: De epilepsie van Annemarie

Serie boeken van Christine Kliphuis – ziekenboeg extra

Auteur :Christine Kliphuis, Illustrator :Helen van Vliet. Uitgever :de Vier Windstreken
Annemarie begreep er niks van. Had ze zo raar op de grond liggen doen? Wat stom. Zelf wist ze alleen nog maar dat haar buik naar aanvoelde en dat ze heel bang werd. Van de rest wist ze niks.

Annemaries hoofd werkt soms een beetje anders dan dat van andere kinderen. Soms valt ze zomaar op de grond, en dan weet ze later niet meer wat er gebeurd is. Ze heeft epilepsie. De vlot geschreven verhalen uit de serie 'De ziekenboeg' en 'De ziekenboeg extra' gaan over medische situaties, verteld vanuit de belevingswereld van het kind. Boeken uit 'De ziekenboeg' behandelen acute ziektes, aandoeningen of medische ingrepen, en helpen kinderen bij de voorbereiding op de behandeling of ingreep en de verwerking ervan. In de boeken uit 'De ziekenboeg extra' komen chronische ziektes aan bod. Het verhaal gaat over de ziekte, de gevolgen en de behandeling, en helpt het kind bij het verwerken van de situatie. Ook is 'De ziekenboeg extra' een goed hulpmiddel om de omgeving - bijvoorbeeld de klas - te laten begrijpen wat er speelt. De vele illustraties verhelderden de situaties en verduidelijken de gebruikte medische voorwerpen. Achterin staat nuttige informatie voor de ouders.

De epilepsie van Annemarie beschrijft wat er in je hoofd gebeurt als je epilepsie hebt en je naar de dokter moet voor een onderzoek.

De kracht van een kind met niet-aangeboren hersenletsel

auteur: Ursula Hamelink. Uitgever: Bookscout .

Niet-aangeboren hersenletsel kan ook bij kinderen voorkomen. In De kracht van een kind met niet-aangeboren hersenletsel wordt duidelijk omschreven wat de mogelijke problemen zijn van niet-aangeboren hersenletsel (NAH) bij kinderen. Uitgelegd wordt hoe je met een holistische visie en systemisch werken volgens de Tzolkinkalender kinderen met NAH het beste kunt benaderen gedurende hun persoonlijke ontwikkeling. Systemisch werken volgens de Tzolkinkalender geeft een heldere en leerzame kijk op de kracht van het kind en zijn omgeving. Er worden eenvoudige praktische oefeningen, opdrachten en tips besproken. De kracht van een kind met niet-aangeboren hersenletsel is een leerzaam en praktisch bruikbaar boek.

Het vollehoofdenboek

Auteur: Linde Kraijenhoff Uitgever: Acco Uitgeverij B.V.
een werkboek voor kinderen en volwassenen

Het boek is speciaal geschreven voor kinderen vanaf 8 jaar en voor betrokken volwassenen die met zo'n snel vollopend hoofd te maken hebben
Een vol hoofd is een hoofd waar niks meer bij kan. Met een vol hoofd lukt het niet goed meer om na te denken of op te letten. Bovendien word je er sneller moe en boos van en verhindert het om goed uit te leggen wat je wilt zeggen. Ook samenwerken of samen spelen worden er een stuk lastiger door. Er zijn hoofden die

van binnen zo in elkaar zitten dat ze wel heel snel vol raken. In dit boek worden dat 'snel vollopende hoofden' genoemd.

Mijn vader heeft kapotte hersens

*Auteur : Christel Vallant-Opstal Uitgever : Boekscout Met illustraties
ISBN13 :9789402241310*

Wat gebeurt er met jou, als kind, wanneer je vader of moeder niet aangeboren hersenletsel oploopt.

Als revalidatie niet voldoende helpt waardoor je vader of moeder in een verpleeghuis of woonvorm moet gaan wonen.

Welke emoties komen er dan boven en hoe ga je daar mee om. Dit kinderboek vertelt door middel van heldere teksten en verduidelijkende tekeningen wat er allemaal kan gebeuren na hersenletsel. Via praatvragen kan een kind woorden geven aan zijn of haar emoties en gedachten.

Altijd de sterkste thuis

Opgroeien met een chronisch zieke ouder

Auteur: C. van Dullemen ISBN, 90 5807 161 8

De schrijfster is zelf opgegroeid met een moeder met MS. Naar aanleiding van gesprekken die ze voerde met 20 andere jonge mantelzorgers beschrijft Caroline van Dullemen de problematiek die jongeren in hun volwassen leven tegen kunnen komen.

Waarom heeft een krokodil zo'n platte kop?

Auteur: H. Hessels Uitgever van Vereniging Cerebraal ISBN: 9789099588279

Verhalen over verschillende dieren om de gevolgen van hersenletsel voor kinderen duidelijk te maken. Vanaf 9 jaar.

Waarom heeft een krokodil zo'n platte kop? en andere (voorlees)verhalen voor kinderen.

Oma Majesteit

Auteur: Joke Kranenborg Uitgever: Baeckens Books ISBN 90 6249 305 X.

Roman voor kinderen vanaf 8 jaar. Veronica schrikt erg als ze hoort dat haar gekke, vrolijke oma, bij wie ze sinds de dood van haar ouders woont, een beroerte heeft gekregen. In afwachting van haar herstel gaat Veronica logeren bij de enige oom en tante die ze heeft. Ze vindt het vreselijk; ze mag haar overkeurige tante niet, om nog maar te zwijgen over haar pesterige, slijmerige neefje Alex. Veronica's komst brengt heel wat teweeg in het gezin van haar tante, maar zoals haar oom zegt: Veronica betekent niet voor niets 'brengrster van zege'. De komst van Veronica brengt echter een ommekeer teweeg binnen het gezin van haar tante. Niet in het laatst bij haar tante zelf die uiteindelijk een goede verstandhouding krijgt met haar moeder (oma van Veronica). Goed geschreven verhaal over een beroerte. Op een prima, voor kinderen begrijpelijke, wijze wordt duidelijk wat een beroerte is en wat dit voor gevolgen heeft voor alle betrokkenen. Het geheel is met veel humor geschreven, waardoor het prettig en vlot leest. Zelf lezen vanaf ca. acht jaar, daarnaast bruikbaar als gespreksstof.

Mag ik ook ff?

www.hersenstichting.nl (webwinkel)

Speciaal voor al die jongens en meisjes tussen de 8 en 14 jaar die elke dag te maken hebben met een broer of zus met niet-aangeboren hersenletsel (NAH) is er nu het boekje *Mag ik ook ff?*.

Er gaat vaak veel aandacht naar de persoon met NAH, maar er verandert ook heel veel voor de rest van het gezin, voor *JOU* dus! Wat maak *JIJ* mee en wat wil *JIJ* weten? Je leest wat anderen in eenzelfde situatie te vertellen hebben en je krijgt informatie. Je kunt ook zelf aan de slag met allerlei doe-dingen in dit boek.

Mag ik ook ff? is geschreven door Martine Kapitein en Rita van der Horst - die beiden al jaren pleiten voor voldoende aandacht voor de broers en zussen van NAH-patiëntjes - in samenwerking met kinderboekenschrijfster Hanneke van der Werf. Geschikt voor broertjes en zusjes, maar zeker ook voor de rest van de familie!

Elvin Het vergeetachtige olifantje

Auteur: H. Snyder. Illustratie: S. Beebe (illustrator)

Uitgever: Lash & Associates Publishing/Training Inc.

Het prentenboek Elvin, het vergeetachtige olifantje laat zien welke leer-, gedrags- en sociale problemen vaak voorkomen bij kinderen met niet-aangeboren hersenletsel (NAH). Het is een hulpmiddel voor psycho-educatie over NAH bij kinderen. Het verhaal verschaft inzicht in de gevolgen van NAH voor kinderen zelf, maar ook voor het gezin, vrienden, leerkrachten en klasgenootjes.

Onze pappa kreeg een ongeluk in zijn hoofd.

Over de gevolgen van een herseninfarct.

*Auteur: Wieke van Dun, Illustrator :Jasper Kingma.. Uitgever: kinderboeken Nino
ISBN: 9789085605904 / 2010: ISBN: 978 90 8560 590 4.*

Zijn vader kreeg een ernstig herseninfarct toen Jasper vijf jaar was en zijn zusjes vier en twee. Een ingrijpende periode van ziekenhuisopnames en klinische opname in een revalidatiecentrum volgde. Een ding was duidelijk: de oude pap was er niet meer en zou ook niet terugkomen. De nieuwe pap was anders. Twee jaar na het herseninfarct lijkt het stof dat het infarct heeft doen opwaaien enigszins neer te dalen en wordt een beetje duidelijk hoe het nieuwe gezinsleven met de nieuwe pap eruit gaat zien.

Jaspers moeder schreef met Jasper het verhaal op, Jasper maakte de tekeningen erbij. Het resultaat is een voorlichtingsboekje en een handreiking naar andere gezinnen in een soortgelijke situatie. Geen één situatie is hetzelfde, hersenletsel is bij iedereen anders. Maar het boekje kan in verschillende situaties aanknopingspunten bieden. Een beroerte krijg je niet alleen, het treft ook de naasten van een patiënt en veroorzaakt hoe dan ook een breuk in de levenslijn.

Kinderen met Niet Aangeboren Hersenletsel – informatie voor ouders en gezinsleden

Auteur P.H. Vrancken Uitgeverij Lemma, Utrecht. ISBN 90 59 31 28 48.

Het boekje gaat in op de oorzaken en gevolgen van NAH, op het omgaan met veranderd gedrag door NAH en op de gevolgen voor school en gezin. De informatie

is geschreven vanuit het gezichtspunt van vader, moeder, broer en zus van een kind met NAH.

www.axonleertrajecten.nl

Kinderen van een ouder met hersenletsel / Gevolgen voor

Familie....<https://www.hersenletsel-uitleg.nl/ermee.../kinderen-van-een-ouder-met-hersenletsel>

NAH: Niet Altijd Handig!

Auteur: Hanneke van der Werf. Uitgever: Syntax Media. ISBN 90 805594 4 X.

Een kinderboek voor kinderen zonder NAH (Niet Aangeboren Hersenletsel), maar met NAH in het gezin. Wat maakt een kind door als zijn broer, zus, vader of moeder een hersenletsel oploopt?

In dit leesboek voor kinderen van ca. 8 - 12 jaar staan twee verhalen van kinderen uit een gezin met NAH. Ze geven een reëel beeld en leveren een gevoel van begrip en erkenning van de dagelijkse problemen op.

Pony aan zee

Auteur: Ella Weisbrod - Een indringend leesboek voor kinderen vanaf 10 jaar, over het leren leven met een (plotseling) gehandicapt familielid. Uitgave (2005) van Kwintessens NZV Uitgevers.

Josje en Jelle en hun moeder zijn aan het eten als er wordt gebeld: twee politieagenten staan voor de deur, met slecht nieuws. Hun vader heeft een ongeluk gehad. In een politieauto worden ze snel naar het ziekenhuis gebracht. Wat verandert er allemaal als je vader in een rolstoel terechtkomt? Het wordt nooit meer zoals vroeger, maar Josje en Jelle ontdekken ieder op hun eigen manier dat een vader in een rolstoel niet zielig is, omdat hij hun vader is en blijft.

Tom, wat is er met mijn mama

Een folder is voor kinderen op het niveau van 4 tot en met 6 jaar, de tweede folder voor kinderen van 7 tot en met 10 jaar.

Het is de bedoeling dat de ouder(s)/verzorger(s) de folder met het kind (tot 6 jaar) leest. Men kan ook een puzzeltje oplossen en een eigen verhaaltje erin schrijven.

Tom, wat is er met mijn mama.....

Hoi, ik ben Tom!

Mijn mama heeft ook wat jouw heeft. Ik zal je mijn verhaal vertellen.

Deze folder is voor kinderen van 4 tot en met 6 jaar.

Plotseling werd papa ziek.....hij heeft een beroerte gehad.

Hoi, ik ben Bas! Ze zeiden dat mijn vader een beroerte heeft gehad. Ik wist niet wat een beroerte was, maar nu wel. Wilt jij het ook weten? Skate dan met me mee!

Deze folder is voor kinderen van 4 tot en met 6 jaar.

Hanzehogeschool in Groningen heeft samen met de Nederlandse CVA vereniging twee folders uitgegeven die kinderen voorlichting geven over een beroerte. Over (groot)ouders met een beroerte.

'De verhalen van de avontuurlijke drieling Cato, Hanne en Miek'

Auteur: Marieke Tellman mét hersenletsel schrijft een kinderboek

Hersenletsel bracht Marieke Tellman uit Gelselaar aan het schrijven.

Hoe het is om een drieling te zijn? Wie 'De verhalen van de avontuurlijke drieling Cato, Hanne en Miek' aan zijn kinderen voorleest, krijgt een aardig idee. Geschreven door en gebaseerd op de jeugd van de Gelselaarse Marieke Tellmann, zelf één van een eeneiige drieling. Jantien Bussink sprak met de schrijfster die het boek schreef nadat ze hersenletsel heeft gekregen.

Een schrijfster is ze eigenlijk nooit geweest. Marieke was meer van de sport en de muziek. Dat het boekje er nu dan toch ligt, heeft alles te maken met een auto-ongeluk twee jaar geleden. „Het was glad en voor ik het wist lag ik met de auto in de sloot. In eerste instantie dacht ik nog: niks aan de hand. Heb zelfs mijn vriend nog gebeld - hij is boer - om te vragen of hij me met de trekker uit de sloot kon trekken. Maar eenmaal later in het ziekenhuis bleek dat ik er toch wel wat aan over had gehouden.”

Marieke moet leren leven met blijvend hersenletsel. Dat veroorzaakt hevige hoofdpijn wanneer ze zich te veel inspant. Dat is niet altijd even makkelijk. De sportieve Gelselaarse heeft het hardlopen, schaatsen en skeeleren (tijdelijk) stop moeten zetten. Daarnaast heeft ze het op haar werk wat rustiger aan moeten doen. Maar het ergste: ze moest stoppen met saxofoon spelen.

„Dat veroorzaakt te veel druk in mijn hoofd, en ook de band om mijn nek veroorzaakt klachten. Nu twee jaar later speel ik al weer een beetje, helemaal opgeven wil ik het niet. Ik moet accepteren dat het minder is.”

Marieke is echter niet het type om bij de pakken neer te gaan zitten. „In het ziekenhuis kwamen ze met de tip om eens te gaan doen wat ik normaal nooit zou doen: een nieuwe hobby zoeken. Aanvankelijk wilde ik kinderliedjes schrijven, maar dat lukte niet. Toen ben ik verhaaltjes gaan schrijven. Met mijn jeugd als een prachtige inspiratiebron.”

De verhaaltjes over de drieling Cato, Hanne en Miek, vrij naar de namen van de drie zussen Carien, Hanneke en Marieke, gaan over alledaagse situaties. De meisjes die pannenkoeken bakken. Een dagje naar de dierentuin gaan. Helpen in de tuin, of op de boerderij. Met illustraties gebaseerd op foto's uit de jeugd van het 'echte' drietal.

„Mensen vragen vaak hoe het is om van een eeneiige drieling te zijn. Ik zou het niet weten, ik ben niet anders gewend. Ja, het is hartstikke leuk en gezellig. Tot ons twintigste sliepen we bij elkaar op de kamer. Toen we geboren werden heeft dat nog in de krant gestaan. Onze broer werd geïnterviewd, hoe hij het vond om ineens drie zusjes te hebben. Nou, zei hij, hij had liever drie hondjes gehad, haha. Nu denkt ie dat niet meer, hoor. Nu ik ouder ben denk ik wel eens: hoe hebben mijn ouders dat toch klaargespeeld, drie van die meiden. We hebben een geweldige jeugd gehad, kwamen niets tekort. Dat hebben ze netjes gedaan.”

Dat ze is gaan schrijven had ze zelf nooit verwacht. „Ik ben helemaal geen schrijver. Ik las ook nooit echt boeken. Ik heb het ook geheim gehouden voor iedereen, alleen mijn moeder, mijn vriend en mijn zussen wisten dat ik de verhaaltjes echt ging uitbrengen als boek. Dat wilde ik eerst ook niet, maar mijn moeder heeft me overtuigd. 'Joh, moet je doen dat is hartstikke leuk', zei ze nog.” Marieke heeft er aanvankelijk honderd laten drukken. „Binnen twee weken was alles uitverkocht. Dus nu wil ik misschien gaan voor een herdruk. Er zijn veel verhaaltjes over tweelingen, maar over drielingen vind je ze bijna niet.”

Het kinderboek is niet zomaar een leuk boek om voor te lezen aan peuters en kleuters. Het boek is ook geschikt voor dyslectische kinderen. Het lettertype is zo gekozen dat het voor hen makkelijker te lezen is. „Dat wilde ik graag en dat heeft ook met mijn achtergrond als onderwijsassistent te maken.” Een 'echte' kinderboekenschrijfster voelt Marieke zich nog allerminst. Of er een volgend boek gaat komen, kan ze dan ook nog niet zeggen. „Misschien ooit nog wel, ik heb meer verhaaltjes liggen die deze uitgave niet gehaald hebben. Het idee om liedjes te schrijven voor kinderen zit ook altijd nog in mijn hoofd. Misschien dat ik dat nog eens ga proberen.”